debreceni

SZOMBAT, 1936 JUNIUS 13. XXXII. ÉVFOLYAM 134. SZÁM. 6 fillér

független Ujság

politikai napilap

Négymilliárd lei kártérítést kérnek a haláltribünnél elpusztult 420 halott hozzátartozói

A kiadott 8 millió leiből 5 milliót elloptak — Ellopták a városházáról a tribünépítés minden ügyiratát

Bukarest, június 12. A bukaresti hatóság eddig a legmesszebbmenően elzárkózott attól, hogy részletes felvilágositást adjon a királytalálkozó borzalmas tömegkatasztrófájáról. Napokon keresztül visszatartották a külföldre irányuló leveleket és levelezőlapokat, a posta megtagadta a külföldi telefonkapcsolást. Ilyenformán csak azokat a híreket lehetett továbbítani, amelyek szerint a katasztrófa áldozata mindössze három halott, azonkívül a sebesültek serege.

Amikor az egyik nagy külföldi ujság munkatársa azt tapasztalta, hogy jelentéseit sem telefonon, sem levélben nem továbbithatja, repülőgépre ült, elutazott Bukarestből s Román át küldte jelentéseit lapjának a tömegkatasztrófáról. Igy aztán a külföldi lapokban részletesebb jelentéseket lehetett olvasni, mint a román lapokban, amelyeket odahaza a hatóságok alaposan cenzuráztak. Ma már azonban a román belügyminisztérium is hivatalosan elismeri, hogy péntek reggelig 410 a halálos áldozatok száma.

Utólag derült ki, hogy a szörnyü tribünbeomlás után nyomban telefonáltak a környék katonai kórházaiba, ahonnan teherautókon vittek ki orvosokat és szanitéceket s igy csak nagyon lassú tempóban indulhatott meg a segités. Még javában folyt a sebesültek szállitása, amikor Károly király parancsára tovább folytatták a díszfelvonulásokat.

A vizsgálat során megállapitották, hogy a tribün épitésére nyolcmillió lejt irányoztak elő, de csak három millióból épitkeztek, öt millió nyomtalanul eltünt. Két mérnököt és két munkavezetőt és egy fakereskedőt letartóztattak. — Az alpolgármester lemondott állásáról, de ezzel még nem tudott kibujni a felelősség alól és a főügyészség intézkedésére letartóztatták.

A túlzsúfolt és szegényesen felszerelt kórházakban egymás mellett feküsznek a súlyos betegek, de több helyen egy ágyban két-három sebesültet is helyeztek el. — Megindultak egyébként a kártérítési perek is. Magánbecslések szerint három-négy milliárd lejre teszik azt az összeget, amelynek megtérítését követelik az államtól a szerencsétlenség következtében munkaképtelenné vált és a halálos áldozatok hozzátartozói.

A katasztrófa az egész Romániát sujtja, mert még a legkisebb faluból is ki voltak rendelve az előljárók az ünnepélyre.

Tatarescu miniszterelnök a katasztrófa ügyében rendkivüli minisztertanácsra hivta össze a kormány tagjait, hogy megtárgyalják a felelősségrevonás kérdését.

ELTÜNTEK A TRIBÜN-AKTÁK

Bukarest, június 12. A belügyminiszter ma kihallgatáson jelent meg a király előtt és jelentést tett a tömegszerencsétlenség ügyében folytatott vizsgálat eredményéről. A lapok ma arról adnak hirt, hogy a kórházban ápolt sebesültek száma újabban emelkedett, ami azzal magyarázható, hogy a szerencsétlenség alkalmával a nem nagyon súlyosan sérülteket bekötözés után hazaküldték, most valószinüleg komplikációk álltak be, úgy hogy kórházba kellett őket szállitani. Jelenleg 369 sebesültet ápolnak a kórházakban s a hivatalos jelentés mindössze három halottat ismer el. A vizsgálat folytatása meglehetős nehézségekbe ütközik, mert Bukarest város irattárából eltünt azok az ügyiratok, amelyek alapján Drutu Marin megbizást kapott arra, hogy végezzen ácsmunkát. A belügyminiszter utasitotta a bukaresti főpolgármestert, hogy indítson szigorú vizsgálatot annak a megállapitására, miképen tünhetett el a rendkivül fontos ügyirat.

Heves viták után elutasították a Vásáry-testvérek ohati ajánlatát

A többségi párt határozata kockáztatja, hogy a város nyakán marad 800 hold, ami senkinek sem kell bérbe — A polgármester javaslata ellen 84 szóval 21 ellenében határozott a közgyülés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délután báró Vay László főispán elnöklete alatt közgyülést tartott. Dél előtt a kisgyülés tartott ülést, amely a közgyülési tárgyak előkészitésével foglalkozott.

Hosszan ismertette Veress Géza tanácsnok

az Ohattelekháza haszonbérbe adásának ügyét.

A város tudvalevően a birtokot hat parcellára osztotta föl. Több ajánlat érkezett be, de három volt figyelembe vehető.

Ajánlatot tettek özv. Vásáry Andrásné és a Vásáry-testvérkülön,

az egyes parcellák minősége szerint 90—191 kiló holdankénti búza haszonbérrel. És pedig özv. Vásáry Andrásné az A. parcelláért, amely 319 hold, holdankint 191, a 197 holdas B. parcelláért Vásáry József holdankint 191, a 353 holdas C. parcelláért Vásáry Katalin 161, az 1140 holdas D. parcelláért Vásáry Gábor holdanként 90, a 669 holdas E. parcelláért Vásáry Miklós holdanként 115 és a 314 holdas F. parcelláért Vásáry Erzsébet holdanként 125 kiló búzahaszonbért kinált. A bánatpénzt letették és azt kérték, hogy fennálló tartozásukat megfelelő kamat mellett 12 évre elosztva fizethessék. A feltételeket elfogadták.

Baál Vilmos újfehértói földbirtokos a 319 holdas A. parcelláért, a 197 holdas B, a 353 holdas C. és az 1140 holdas D. parcellából 310 holdért 158 kiló búzahaszonbért igért.

Nagy János és 12 társa egyéki lakosok az E. jelzésü 668 holdas parcelláért 125, az F. alatti 314 holdas parcelláért 135 kiló búzahaszonbért igért.

A D. jelzésü 1140 holdas parcellából 830 holdra a Vásáry-testvéreken kivül más ajánlatot nem tett.

Baál Vilmos, valamint Nagy János és társai a feltételek több rendelkezésének megváltoztatását kérték és többféle kikötést tettek.

Különösen a takarmány és szalma átvételét kifogásolták.

Az összehasonlitások szerint Vásáryék ajánlata szerint ők átlagban 125.23 kiló búzát fizetnének holdanként és az összes közterheket. Baál Vilmos és Nagy János és társai ajánlata szerint egy holdra átlagban 126.71 kiló búzahaszonbér esnék.

Azonban 830 hold föld, amely minőségileg a leggyengébb, a városnak visszamaradna.

Baál Vilmos ugyan kijelentette, hogy 1937 vagy 1938 október 1-én esetleg hajlandó ezt is haszonbérbe venni, ha a város kötelezi magát, hogy ez időben történő jelentkezése esetére ezt a 830 holdat neki átadja.

A gazdasági bizottság és a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a haszonbérleteket, illetve ezekből azokat a parcellákat, amelyekre ajánlatot tettek,

Baál Vilmosnak, illetve Nagy Jánosnak és társainak adja ki a közgyülés, a fennmaradó 830 holdra vonatkozóan kisérelje meg a polgármester, hogy azt akár több részletben is haszonbérbe adja.

A polgármester, tekintettel a kedvező ajánlatra és arra, hogy sem Baál Vilmos, sem Nagy János és társai a 830 holdra ajánlatot nem tettek és igy

az a veszély fenyeget, hogy az haszonbérlő nélkül a város nyakán marad s azt esetleg házi kezelésbe kell veni,

azt javasolta, hogy

az egyes parcellákat Vásáry-testvéreknek adják haszonbérbe.

Dr. Böszörményi Béla szólalt fel. Azt nem tartja nagy bajnak, hogy a 830 holdra nem tettek ezek az ajánlattevők ajánlatot. — Szerinte e földnek

mindössze 10.000 pengő az évi jövedelme

és ennek ez idén való elmaradása nem okoz olyan nagy hiányt a házi pénztárnak. Esetleg ki lehet adni felesbe.

Több felszólalás a kisgyülésen nem is hangzott el és a kisgyülés

egyhangúan

amellett döntött, hogy a jog- és

Fürdőköpenyek !
Fürdőruhák
Kardos Lászlónál

pénzügyi bizottság javaslata fogadtassék el.

A közgyűlésen Fényes Jenő dr. szólalt fel ehhez a tárgyhoz és felolvastatta a pályázati feltételeket és az ajánlatokat, majd kijelenti és bizonyítja, hogy

csak egyetlen szabályszerű ajánlat érkezett be és ez a Vásáryaké,

mivel a másik két ajánlattevő úgy a bánatpénz letétele, valamint a feltételek megváltoztatása miatt nem adott be rendes ajánlatot. — Meg kell tartani a pályázati feltételeket, vagy ha változtatásokat tettek, azokat közölni kellett volna a másik pályázó féllel is és azzal is tárgyalni kellett volna. Kifogásolta, hogy az előadó nem közölte és — mint maga is mondta — nincs is tisztában azzal, hogy a feltételek megváltoztatásával milyen értékű előnyhöz jut a haszonbérlő és milyen hátrány éri a várost. Föltételezi, hogy ez ügyben semmiféle politikum nem nyilatkozik meg. Elismeri, hogy a párt mindent elhatározhat, még azt is, hogy ma szombat van.

Dr. Kertész Kálmán: Önnek úgyis az van már.

Dr. Fényes Jenő: Senki sincs kétségben, hogy ő milyen felekezetű. Egyébként a közbeszóló közel rokonságától is tudhatja. Lehetetlennek tartja, hogy ilyen gazdasági kérdésben párthatározat döntsön. Azt javasolja, hogy a közgyűlés által meghatározott feltételek mellett

rövid határidőre hirdessenek újabb versenytárgyalást

Kifogásolja, hogy ilyen elkésetten terjesztettek elő a dolgot és azt, hogy a város összlakosságát és bizottsági tagokat el akarják ütni a felebbezés jogától.

Dr. Böszörményi Béla a többségi álláspontot igyekezett megvédeni, majd Vági István szólalt fel a kisgyűlés javaslata ellen.

Dr. Hegymegi Kiss Pál szerint a haszonbérbeadás kérdése nagyon rossz útra tért. Böszörményi a sorok között nagyon jól megmondta hogy szabadulni akarnak Vásáryéktól. Két év óta dolgoznak ezen. Meg kell mondani végre férfiasan, őszintén, hogy ez a cél. Nagyon sajnálja, hogy amikor az egész hajszát kezdeményezték nem vizsgálták meg, hogy mennyi is az hát, amennyivel a Vásáryék megkárosították a várost. A vagyonvizsgálati miniszteri rendeletben még

300.000 pengő szerepelt, a Vásáry fegyelmi ítéletében már egy fillér sem,

A Külsőohat a »rossz gazdálkodás« után a Vásáryék keze alatt a legjobb birtok lett, mintaszerű. Hosszan fejtegeti az ajánlatok és a később megindult tárgyalások körül felmerült hibákat és

2 héten belül lejáró új versenytárgyalás

megtartását javasolja, különösen arra tekintettel, hogy 800 hold sorsa a kisgyűlés javaslata mellett bizonytalan. A polgármesterhez a következő kérdéseket intézi: Vállalja-e a polgármester a felelősséget ez ajánlati metódusért? Vállalja-e a felelősséget a 800 hold szabadon hagyásáért? Vállalja-e a felelősséget az esetleges házi kezelésért?

Dr. Markovits Elemér a kisgyűlés javaslata mellett érvelt.

Izgalmas hangulatban folyt tovább a közgyűlés, amelynek menetét a közbeszólások egész sora zavarta.

Végül dr. Kölcsey Sándor polgármester szólalt fel röviden s kijelentette, hogy természetesen

csak a maga javaslatáért vállalja a felelősséget, a közgyűlés határozatáért nem.

Ő a 125 kilós ajánlatot már olyannak tartotta, amelyen felül komoly, reális ajánlat nem várható. Ez a haszonbér termelő gazdakezekből elég és ezért

nem ereszti mégegyszer egymás ellen a pályázókat.

A főispán ezután elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek eredménye szerint

a kisgyűlés javaslata mellett 84-en, ellene 18-an szavaztak.

A belsőohati birtok haszonbérleti ügyénél dr. Vásáry István, polgármester szólalt fel és kifogásolta, hogy tavaly óta minden haszonbérleti ügyet elkésve hoznak ide, ami miatt

a házipénztárt sok károsodás éri,

mivel a közgyűlés kénytelen elfogadni az ajánlatokat.

Ruffi Vargha Kálmán felszólalása után, amelyben kijelentette, hogy a város kényszerhelyzetben van és így kénytelen elfogadni a Gödény-féle javaslatot, a főispán itt is névszerinti szavazásra tette fel a kérdést és a közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a kisgyűlés javaslatát, mely szerint a belsőohati birtokot a jelenlegi feltételek és 80 kilós haszonbér mellett

egy évre a Gödény-testvéreknek adja haszonbérbe.

Néhány kisebb jelentőségű kérdés letárgyalása után Pataky József terjesztette elő interpellációját, amelyben azt panaszolta, hogy a szikvízes üvegek vizsgálatával zaklatják a szikvizeseket.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester megnyugtató válaszát úgy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vette, mire a közgyűlés kevéssel kilenc óra előtt véget ért.

30 év mulva akart ujrafelvételt kérni

Jákó Ferenc büdszentmártoni földmíves 1907-ben egy korcsmai verekedés alkalmával hasbaszurta Balázs László földmívest, aki a szurásba belehalt. Jákót emiatt 1908-ban a nagyváradi törvényszék jogerősen 3 évi fogházra ítélte, amit Jákó ki is töltött. Most azonban, csaknem harminc évután újrafelvételi kérelmet nyujtott be a debreceni törvényszékhez, előadva, hogy nem ő, hanem unokaöccse szurta meg Balázs Lászlót. A törvényszék elutasította Jákó kérelmét és fenntartotta a nagyváradi törvényszék ítéletét. A tábla helybenhagyta a törvényszék elutasító rendelkezését.

Megkezdődött Genfben Kálvin Institutiójának 400 éves jubileuma

Genf, június 12. Kálvin János korszakalkotó műve az Institució megjelenésének 400 éves emlékét ünnepelte ma a reformáció világa. Genf már régóta készült erre az ünnepségre, amely 3 napig tart. Egybegyült erre az alkalomra Genfbe 22 európai és tengerentuli állam képviselője, 18 protestáns főiskola és protestáns történelemmel foglalkozó intézet kiküldöttje és több kiváló tudós. A magyar református egyházat Benedek Zsolt egyetemes konventi tanácsos, Kovács J. István dr. budapesti teológiai tanár és Pongrác József pápai teológiai tanár, a főiskolákat Marton János dr. sárospataki főiskolai tanár képviselte. Az ünnepségek csúcspontjai vasárnap délelőtt érik el, midőn az ünneplő közönség a várhegyen levő hatalmas reformációs emlékmű előtt zászlók alatt és harsonaszó mellett megujítja azt a fogadalmi esküt, amelyet a genfiek tettek 1526-ban. A magyar küldöttség előzőleg megkoszorúzza a reformáció szoborcsoportozatban levő Bocskay-szobrot.

Elfogadták a francia 40 órás munkahét-törvényt

A Blum-kormány kíméletlenül jár el a gyanus elemekkel szemben

Páris, június 12. Blum miniszterelnök felszólalt a szenátusban.

— Remény van arra, — mondotta — hogy a dolgok rövidesen rendes kerékvágásba fognak zökkeni. Tegnap este óta az ellentétes külszín megváltozott és az ucca képe is módosult. A kormány elhatározta, hogy fenn fogja tartani a közrendet. Kíméletlenül fog eljárni azokkal a gyanus elemekkel szemben, amelyek igyekeznek beférkőzni a sztrájkmozgalom közé.

Páris, június 12. (Havas.) A képviselőház 384 szavazattal 175 ellenében teljes egészében elfogadta a 40 órás munkahétre vonatkozó törvényjavaslatot.

Páris, június 12. Ugylátszik, hogy a sztrájkot titkos kezek szítják. A miniszterelnök is beismerte hogy sötétben lappangó elemek, amelyek azonosságát eddig még nem sikerült tisztázni, igyekeznek megzavarni a sztrájk békés megoldására irányuló munkát. A kormányt élénken foglalkoztatja a közrend fenntartása, egyelőre azonban nincs szó fegyveres erők igénybevételéről.

Páris, június 12. Ma este a fémipari munkások aláírták a szerződést munkaadóikkal és beszüntették a sztrájkot.

Az Orvosi Kamara alakuló közgyülése

A Debreceni Orvosi Kamara alakuló közgyűlését június 29-ikére tüzte ki dr. Brokes Győző, a választási bizottság elnöke.

Gyászrovat

Kiss Lajos, 76 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kerekes Imre, 51 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 6 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Borsi Katalin, 18 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 5 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kelemen József, nyugalmazott Máv. főkalauz 69 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kovács Györgyné, született Lőrinczy Zsuzsánna, 47 éves korában meghalt. Temetése június 13-án lesz a szamosszegi sírboltba a református egyház szertartása szerint.

Raffay püspök 70. születésnapja

Budapest, június 12. Raffay Sándor dr. bányakerületi evangélikus püspök mai születésnapján a Deáktéri leánygimnázium dísztermében zajlott le a 70. életévét betöltött egyházfő országos jellegű ünneplése, amelyet a bányai egyházkerületi vezetőség és a kerület intézményei rendeztek.

Elitéltek két böszörményi tolvajt

Hajdúböszörményben pár évvel ezelőtt sorozatos lopások történtek. A csendőrségi nyomozás kiderített, hogy egy 13 tagú társaság fosztogatta a várost. 11-e. közülök jogerősen elitéltek, kettő azonban, Grószberger Tivadar lókereskedő, akit a törvényszék 10 hónapi fogházra és Német Antal, akit 8 hónapi fogházra ítélt, felebbezés folytán most került a debreceni ítélőtábla elé, amely helybenhagyta az ítéletet.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 12-én, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Születések: Szabó János festő s., fia János; Szabó Zsigmond m. tiszt., fia László; Molnár Sándor gazdálkodó, leánya Julia; Kovács József tűzmester (iker), fiai Attila és Csaba; Palotai Bernát napszámos, leánya Piroska; Balázs Pál napsz., fia Lajos; Gajdos Mihály napsz., fia Gábor; Spiegel György asztalos, leánya Margit; 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Botos Imre fm.—Hodosi Teréz; Seres György fm.—Kusztos Eszter; Tóth Károly soffőr—Bozóki Erzsébet; Keiser Miklós keresk. s—Stark Frida; Böszörményi Kálmán m. hiv.—Körtvélyesi Irén; Rácz Ferenc iroda altiszt—Szabó Róza; Vallerstein Sámuel pincér—Bartha Róza.

Halálozások: Tóth Bálint ref. 2 hónapos, Tegez u. 61. Kerekes Imre ref., 52 éves, Móricz u. 12. Kiss Lajos ref. 76 éves, Deák Ferenc u. 17. Gellén Sándor ref., 19 éves, Lahner u. 30. Kelemen József ref., 69 éves Herczeg u. 1. Nagy József ref., 45 éves, Hajduszoboszló. Kóródi János g. kath., 3 éves, Pesti u. 4. Süvöltős István ref., 41 éves, Hajdusámson. Borsi Katalin ref. 19 éves, Sarok u. 14.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Vasárnapi istentiszteleti rend

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor Makláry Károly, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kistemplomban d. e. 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály, d. u. 5 órakor dr. Farkas Ignác; az Árpádtéren d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 3 órakor Márki Kálmán; az Ispotályban d. e. 10 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső; a Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kovács József; a Kerekestelepen d. e. 10 órakor Csánki Gábor, d. u. 3 órakor vitéz Szabó Erdre; a Nyilastelepen d. e. 10 órakor Papp Imre, d. u. 3 órakor Papp Imre; a Wolffkatelepen d. u. 3 órakor theológus, a Csapókertben d. e. 10 órakor dr. Danesházy Sándor, d. u. 3 órakor dr. Danesházy Sándor; a Nyulason d. e. 10 órakor Gönczy Béla; a Szegényházban d. e. 10 órakor Szenes László; a Téglavetőben d. u. 3 órakor Kovács Árpád; Egyek d. u. 3 órakor Csánki Gábor; Nagyhegyes d. e. 10 órakor Halász András; Kunpálhalma d. u. 2 órakor Halász András; Téglás-kert d. u. 3 órakor Birinyi János; Kismacs d. u. fél 3 órakor Bágdy Dániel.

—

A RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁBAN. Rendes szentmise 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor ünnepélyes szentmise, melyet tart Beőthy György apátplébános. Szenbeszédet mond Tóth István káplán. További szentmise kezdete fél 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Csapókertben vasárnap áldja meg az új templomot Uzdóczi Zadravecz István volt tábori püspök, ugyanesak ő tart ünnepélyes nagymisét, melyet megafonon közvetítenek a kinszorult hívóknek. Auguszta-szanatóriumban dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, Csapókertben Krummergruber Emil, piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója, a Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Pflamm József káplán, Józsán Szabó Imre püspökitanácsos, Hajdusámsonban Novák Gyula káplán, Klinikán Béres Imre káplán, Szent László kollégiumban Hutai Ferenc káplán.

—

AZ EVENGÉLIKUS TEMPLOMBAN (Miklós ucca 3. szám) vasárnap d. e. 9 órakor középiskolai ifjúsági tanévzáró istentisztelet. Prédikál Pass László alsprs. D. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László alesperes. D. e. szórványistentisztelet Nagylétán. Prédikál Remete László segédlelkész. Délután szórványistentisztelet Püspökladányban és Hajduszoboszlón. Prédikál mindkét helyen Pass László alesperes. Este 5 órakor otthon tanévzáró istentisztelet. Prédikál Remete László segédlelkész.

A GÖRÖG SZERT. RÓM KATH. TEMPLOMBAN reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, tedeum évzáró hálaadó istntisztelet, mely után körmenettel indulunk a csapókerti róm. kath. kápolna felszentelésére, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Orosz Ágoston hitoktató lelkész tartja, háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. Fél 1 órakor indulás a nagyerdei évzáró ünnepélyre, mely a szokott helyen a Stadion, Köztemető úti bejáratával szemben levő árnyékos oldalon lesz megtartva.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23 alatt levő imaházba vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

Lelőtték a jeruzsálemi angol rendőrfőfelügyelőhelyettest

Ütközetek angol katonaság és arabok között

Jeruzsálem, június 12. Éjjel megint tűzharc volt az arabok és zsidók közt. A halottak és sebesültek számát még nem állapították meg. A másfélórás ütközetben a társaskocsikat kísérő katonák és felkelők verekedtek.

London, június 12. Jeruzsálemből jelentik: Sigrist angol helyettes rendőrfőfelügyelő, kit az arab bandák mellén és vállán súlyosan megsebesítettek, kórházba szállítás után rövidesen meghalt. Alhilia állomáson a vasútvonal mentén bombát dobtak egy személyvonatra. Négy zsidó munkás súlyosan, 12 arab munkás könnyebben megsebesült. A Haifa és Jeruzsálem közt közlekedő vonatot arab fegyveres bandák támadták meg. A vonatot kísérő csapat hosszú tűzharc után verte vissza a támadókat. 11 arab megsebesült.

„Tokió" inganyag
KELLER-nél

A valuta esése miatt végetért a délkinai polgárháború

Sanghaj, június 12. A nankingi csapatok elhagyták Csang-Csatól északra levő védelmi állásukat és déli irányban nyomulnak előre. — Csen-Csi-Tang tábornok Linzen elnökhöz intézett táviratából, valamint több katonai jelentésből az derül ki, hogy a valuta értékének zuhanása miatt Kantonban kezd lehűlni a lelkesedés a Nanking elleni hadművelet iránt.

Sanghaj, június 12. (Reuter.) A délkinai polgárháború a jelek szerint befejeződött. A Kuomintang és a Kvangszi csapatok utasítást kaptak, hogy vonuljanak vissza Honanból.

Katonai puccs Spanyolországban

Páris, június 12. A Matin madridi távirata szerint Madridban és Barcelonában híre jár, hogy katonai államesíny van készülőben. A spanyol kormány e híreket sem meg nem erősíti, sem meg nem cáfolja. A mozgalomnak állítólag tegnap kellett volna kitörnie Észak-Spanyolország több helyőrségében, nevezetesen Huescában, Burgosban és Pampelunában.

Köztársasági körök a tegnapi és tegnapelőtti malagai zavargásokat az előkészületben levő katonai fölkeléssel hozzák összefüggésbe.

Malagában tegnap állítólag egy gyalogezred is fellázadt. A hadseregben nyugtalanító szellem kap lábra.

Graziani lett az etiopiai alkirály

Badoglio lemondott — Felesküdtek az abesszin törzsfők — Anglia elejti a megtorlásokat

Róma, június 12. A Stefani-iroda jelenti: Mussolini miniszterelnök csütörtökön délelőtt fogadta Badoglio tábornagyot, aki részletes jelentést tett neki alkirályi minőségében végzett munkájáról és egyes kérdésekről, amelyek a birodalom kiépítésével állanak kapcsolatban.

Badoglio egyben megkérte a miniszterelnököt arra, hogy menjen fel őt az alkirályi teendők alól, hogy minél rövidebb idő alatt újból megkezdhesse tevékenységét a vezérkar élén. A Duce a tábornagy kéréséhez hozzájárult és egyben közölte vele, hogy a király Addisz-Abeba hercegévé nevezte ki. A király a miniszterelnök előterjesztésére Graziani tábornagyot egyedejűleg kinevezte Abesszinia alkirályává.

Róma, június 12. Abesszinia hercegei, törzsfői, egyházi főméltóságai és a falasák feleskudtek Graziani tábornagynak, Abasszinia új alkirályának. A volt császári palotában több, mint ötven abesszin törzsfőnök és előkelőség gyült össze és tett ünnepélyes hűségfogadalmat az alkirálynak.

London, június 12. Newille Chamberlain kincstári kancellár szerdai kijelentése az Olaszország elleni megtorlások esödjéről, parlamenti interpellációk özönére fog vezetni, amelyek esetleg arra készteti a kormányt, valljon színt, hogy mik a szándékai a megtorlások kérdésében. Megbízható forrásból származó értesülés szerint Chamberlain beszédét a kabinet sugalmazta és a Népszövetség legközelebbi tanácsülésén Angha fogja indítványozni a megorlások elejtését.

A drámai filmművészet büszkeségének
EMIL JANNINGS-nak
grandiózus filmje: a
A KÉT KIRÁLY
(I. Frigyes Vilmos porosz király és korának hü képe 12 felv.-ban)
ma először
a Hungária
filmszinházban.
Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Maradékok
Ruhavászon, burett és műselyem
1—2—3—4 m-es darabokban
—.80 fillér m-kénti egységárban a
KLEIN Divatházban

Junius 26-ra összehivták a Népszövetséget

Genf, június 12. A népszövetségi tanács elnöke, mint ma délelőtt hivatalosan közlik, a népszövetségi tanácsot június 26-án délután öt órára hívta össze a 92. ülésszak folytatására. A hivatalos közlemény szerint a következő kérdések szerepelnek napirenden:

1. Az olasz-abesszin viszály. 2. A Locarnóban 1925 október 16-án Németország, Belgium, Franciaország, Nagybritannia és Olaszország között kötött biztonsági egyezmény. 3. Az Irakból kivándorolt asszirok letelepülése. 4. A rabszolgaság kérdésével foglalkozó bizottság legutóbbi jelentése.

Londonban tartják számon a Salamon-turné állomáshelyeit

A magyar szinművészet történetében példanélkül áll, hogy egy turnézó budapesti társulat vidéki állomáshelyeit napról-napra távíratilag jelenteni kelljen Londonba. Ezt a különös kötelezettséget Salamon Béla vidám turné társulata vállalta magára, még pedig azért, mert a társulat tagjai között van az idén Rubinstein Erna, a világhirü hegedűművésznő, akinek hegedüje 50.000 pengő értéket reprezentál. Ezt a példátlanul értékes hegedüt a művésznő Londonban biztosította. A biztosító társaság azt a kikötést tette, hogy Rubinstein Erna minden egyes alkalommal tartozik jelenteni, hogy a hegedüvel melyik városban tartózkodik. Junius hó 16-án éjszaka megy a távirat Londonba: **Holnap és holnap után a hegedüvel Debrecenben vagyok.**

Jegyek elővételben kaphatók 14-étől a Csokonai Színház pénztáránál, délelőtt 10—1 óráig és délután 5—7-ig.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG«

Fürdőköpenyek ! Fürdőruhák Kardos Lászlónál

pénzügyi bizottság javaslata fogadtassék el.

A közgyülésen Fényes Jenő dr. szólalt fel ehhez a tárgyhoz és felolvastatta a pályázati feltételeket és az ajánlatokat, majd kijelenti és bizonyítja, hogy

csak egyetlen szabályszerű ajánlat érkezett be és ez a Vásáryaké,

mivel a másik két ajánlattevő úgy a bánatpénz letétele, valamint a feltételek megváltoztatása miatt nem adott be rendes ajánlatot. — Meg kell tartani a pályázati feltételeket, vagy ha változtatásokat tettek, azokat közölni kellett volna a másik pályázó féllel is és azzal is tárgyalni kellett volna. Kifogásolta, hogy az előadó nem közölte és — mint maga is mondta — nincs is tisztában azzal, hogy a feltételek megváltoztatásával milyen értékű előnyhöz jut a haszonbérlő és milyen hátrány éri a várost. Föltételezi, hogy ez ügyben semmiféle politikum nem nyilatkozik meg. Elismeri, hogy a párt mindent elhatározhat, még azt is, hogy ma szombat van.

Dr. Kertész Kálmán: Önnek úgyis az van már.

Dr. Fényes Jenő: Senki sincs kétségben, hogy ő milyen felekezetű. Egyébként a közbeszóló közel rokonságától is tudhatja. Lehetetlennek tartja, hogy ilyen gazdasági kérdésben párthatározat döntsön. Azt javasolja, hogy a közgyülés által meghatározott feltételek mellett

rövid határidőre hirdessenek újabb versenytárgyalást

Kifogásolja, hogy ilyen elkésetten terjesztették elő a dolgot és azt, hogy a város összlakosságát és bizottsági tagokat el akarják ütni a felebbezés jogától.

Dr. Böszörményi Béla a többségi álláspontot igyekezett megvédeni, majd Vági István szólalt fel a kisgyülés javaslata ellen.

Dr. Hegymegi Kiss Pál szerint a haszonbérbeadás kérdése nagyon rossz útra tért. Böszörményi a sorok között nagyon jól megmondta hogy szabadulni akarnak Vásáryéktól. Két év óta dolgoznak ezen. Meg kell mondani végre férfiasan, őszintén, hogy ez a cél. Nagyon sajnálja, hogy amikor az egész hajszát kezdeményezték nem vizsgálták meg, hogy mennyi is az hát, amennyivel a Vásáryék megkárosították a várost. A vagyonvizsgálati miniszteri rendeletben még

300.000 pengő szerepelt, a Vásáry fegyelmi ítéletében már egy fillér sem.

A Külsőohat a »rossz gazdálkodás« után a Vásáryék keze alatt a legjobb birtok lett, mintaszerű. Hosszan fejtegeti az ajánlatok és a később megindult tárgyalások körül felmerült hibákat és

2 héten belül lejáró új versenytárgyalás

megtartását javasolja, különösen arra tekintettel, hogy 800 hold sorsa a kisgyülés javaslata mellett bizonytalan. A polgármesterhez a következő kérdéseket intézi: Vállalja-e a polgármester a felelősséget ez ajánlati metódusért? Vállalja-e a felelősséget a 800 hold szabadon hagyásáért? Vállalja-e a felelősséget az esetleges házi kezelésért?

Dr. Markovits Elemér a kisgyülés javaslata mellett érvelt.

Izgalmas hangulatban folyt tovább a közgyülés, amelynek menetét a közbeszólások egész sora zavarta.

Végül dr. Kölcsey Sándor polgármester szólalt fel röviden s kijelentette, hogy természetesen

csak a maga javaslatáért vállalja a felelősséget, a közgyülés határozatáért nem.

Ő a 125 kilós ajánlatot már olyannak tartotta, amelyen felül komoly, reális ajánlat nem várható. Ez a haszonbér termelő gazdakezekből elég és ezért

nem ereszti mégegyszer egymás ellen a pályázókat.

A főispán ezután elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek eredménye szerint

a kisgyülés javaslata mellett 84-en, ellene 18-an szavaztak.

A belsőohati birtok haszonbérleti ügyénél dr. Vásáry István ny. polgármester szólalt fel és kifogásolta, hogy tavaly óta minden haszonbérleti ügyet elkésve hoznak ide, ami miatt

a házipénztárt sok károsodás éri,

mivel a közgyülés kénytelen elfogadni az ajánlatokat.

Ruffi Vargha Kálmán felszólalása után, amelyben kijelentette, hogy a város kényszerhelyzetben van és így kénytelen elfogadni a Gödény-féle javaslatot, a főispán itt is névszerinti szavazásra tette fel a kérdést és a közgyülés nagy szótöbbséggel elfogadta a kisgyülés javaslatát, mely szerint a belsőohati birtokot a jelenlegi feltételek és 80 kilós haszonbér mellett

egy évre a Gödény-testvéreknek adja haszonbérbe.

Néhány kisebb jelentőségü kérdés letárgyalása után Pataky József terjesztette elő interpellációját, amelyben azt panaszolta, hogy a szikvízes üvegek vizsgálatával zaklatják a szikvizeseket.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester megnyugtató válaszát úgy az interpelláló, mint a közgyülés tudomásul vette, mire a közgyülés kevéssel kilenc óra előtt véget ért.

30 év mulva akart ujrafelvételt kérni

Jákó Ferenc büdszentmártoni földmives 1907-ben egy korcsmai verekedés alkalmával hasbaszurta Balázs László földmivest, aki a szurásba belehalt. Jákót emiatt 1908-ban a nagyváradi törvényszék jogerősen 3 évi fogházra ítélte, amit Jákó ki is töltött. Most azonban, csaknem harminc évután újrafelvételi kérelmet nyujtott be a debreceni törvényszékhez, előadva, hogy nem ő, hanem unokaöccse szurta meg Balázs Lászlót. A törvényszék elutasította Jákó kérelmét és fenntartotta a nagyváradi törvényszék ítéletét. A tábla helybenhagyta a törvényszék elutasító rendelkezését.

Megkezdődött Genfben Kálvin Instituciójának 400 éves jubileuma

Genf, június 12. Kálvin János korszakalkotó müve az Institució megjelenésének 400 éves emlékét ünnepelte ma a reformáció világa. Genf már régóta készült erre az ünnepségre, amely 3 napig tart. Egybegyült erre az alkalomra Genfbe 22 európai és tengerentuli állam képviselője, 18 protestáns főiskola és protestáns történelemmel foglalkozó intézet kiküldöttje és több kiváló tudós. A magyar református egyházat Benedek Zsolt egyetemes konventi tanácsos, Kovács J. István dr. budapesti teológiai tanár és Pongrác József pápai teológiai tanár, a főiskolákat Marton János dr. sárospataki főiskolai tanár képviselte. Az ünnepségek csúcspontját vasárnap délelőtt érik el, midőn az ünneplő közönség a várhegyen levő hatalmas reformációs emlékmű előtt zászlók alatt és harsonaszó mellett megujítja azt a fogadalmi esküt, amelyet a genfiek tettek 1526-ban. A magyar küldöttség előzőleg megkoszoruzza a reformáció szoborcsoportozatban levő Bocskay-szobrot.

Elfogadták a francia 40 órás munkahét-törvényt

A Blum-kormány kiméletlenül jár el a gyanus elemekkel szemben

Páris, június 12. Blum miniszterelnök felszólalt a szenátusban.

— Remény van arra, — mondotta — hogy a dolgok rövidesen rendes kerékvágásba fognak zökkeni. Tegnap este óta az ellentétes külszín megváltozott és az utca képe is módosult. A kormány elhatározta, hogy fenn fogja tartani a közrendet. Kiméletlenül fog eljárni azokkal a gyanus elemekkel szemben, amelyek igyekeznek beférkőzni a sztrájkmozgalom közé.

Páris, június 12. (Havas.) A képviselőház 384 szavazattal 175 ellenében teljes egészében elfogadta a 40 órás munkahétre vonatkozó törvényjavaslatot.

Páris, június 12. Ugylátszik, hogy a sztrájkot titkos kezek szítják. A miniszterelnök is beismerte hogy sötétben lappangó elemek, amelyek azonosságát eddig még nem sikerült tisztázni, igyekeznek megzavarni a sztrájk békés megoldására irányuló munkát. A kormányt élénken foglalkoztatja a közrend fenntartása, egyelőre azonban nincs szó fegyveres erők igénybevételéről.

Páris, június 12. Ma este a fémipari munkások aláírták a szerződést munkaadóikkal és beszüntették a sztrájkot.

Az Orvosi Kamara alakuló közgyülése

A Debreceni Orvosi Kamara alakuló közgyülését június 29-ikére tüzte ki dr. Brokes Győző, a választási bizottság elnöke.

Gyászrovat

Kiss Lajos, 76 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kerekes Imre, 51 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 6 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Borsi Katalin, 18 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 5 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kelemen József, nyugalmazott Máv. főkalauz 69 éves korában meghalt. Temetése június 14-én délután 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Kovács Györgyné, született Lőrinczy Zsuzsánna, 47 éves korában meghalt. Temetése június 13-án lesz a szamosszegi sírboltba a református egyház szertartása szerint.

Raffay püspök 70. születésnapja

Budapest, június 12. Raffay Sándor dr. bányakerületi evangélikus püspök mai születésnapján a Deáktéri leánygimnázium dísztermében zajlott le a 70. életévét betöltött egyházfő országos jellegü ünneplése, amelyet a bányai egyházkerületi vezetőség és a kerület intézményei rendeztek.

Elitéltek két böszörményi tolvajt

Hajdúböszörményben pár évvel ezelőtt sorozatos lopások történtek. A csendőrségi nyomozás kiderített, hogy egy 13 tagú társaság fosztogatta a várost. 11-et közülök jogerősen elitéltek, kettő azonban, Grószberger Tivadar lókereskedő, akit a törvényszék 10 hónapi fogházra és Német Antal, akit 8 hónapi fogházra ítélt, felebbezés folytán most került a debreceni ítélőtábla elé, amely helybenhagyta az ítéletet.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 12-én, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Születések: Szabó János festő s., fia János; Szabó Zsigmond m. tiszty., fia László; Molnár Sándor gazdálkodó, leánya Julia; Kovács József tűzmester (iker), fiai Attila és Csaba; Palotai Bernát napszámos, leánya Piroska; Balázs Pál napsz., fia Lajos; Gajdos Mihály napsz., fia Gábor; Spiegel György asztalos, leánya Margit; 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Botos Imre fm.—Hodosi Teréz; Seres György fm.—Kusztos Eszter; Tóth Károly soffőr—Bozóki Erzsébet; Keiser Miklós keresk. s—Stark Frida; Böszörményi Kálmán m. hiv.—Körtvélyesi Irén; Rácz Ferenc iroda altiszt—Szabó Róza; Vallerstein Sámuel pincér—Bartha Róza.

Halálozások: Tóth Bálint ref. 2 hónapos, Tegez u. 61. Kerekes Imre ref., 52 éves, Móricz u. 12. Kiss Lajos ref. 76 éves, Deák Ferenc u. 17. Gellén Sándor ref., 19 éves, Lahner u. 30. Kelemen József ref., 69 éves Herczeg u. 1. Nagy József ref., 45 éves, Hajdúszoboszló. Kóródi János g. kath., 3 éves, Pesti u. 4. Süvöltős István ref., 41 éves, Hajdúsámson. Borsi Katalin ref. 19 éves, Sarok u. 14.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Vasárnapi istentiszteleti rend

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor Makláry Károly, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kistemplomban d. e. 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály, d. u. 5 órakor dr. Farkas Ignác; az Árpádtéren d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 3 órakor Márki Kálmán; az Ispotályban d. e. 10 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső; a Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kovács József; a Kerekestelepen d. e. 10 órakor Csánki Gábor, d. u. 3 órakor vitéz Szabó Erdre; a Nyilastelepen d. e. 10 órakor Papp Imre, d. u. 3 órakor Papp Imre; a Wolaffkatelepen d. u. 3 órakor theológus, a Csapókertben d. e. 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 órakor dr. Dancsházy Sándor; a Nyulason d. e. 10 órakor Gönczy Béla; a Szegényházban d. e. 10 órakor Szenes László; a Téglavetőben d. u. 3 órakor Kovács Árpád; Egyek d. u. 3 órakor Csánki Gábor; Nagyhegyes d. e. 10 órakor Palász András; Kunpálhalma d. u. 2 órakor Halász András; Téglaskert d. u. 3 órakor Birinyi János; Kismacs d. u. fél 3 órakor Bagdy Dániel.

—

A RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁBAN. Rendes szentmise 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor ünnepélyes szentmise, melyet tart Beöthy György apátplébános. Szenbeszédet mond Tóth István káplán. További szentmise kezdete fél 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Csapókertben vasárnap áldja meg az új templomot Uzdóczi Zadravecz István volt tábori püspök, ugyanesak ő tart ünnepélyes nagymisét, melyet megafonon közvetítenek a kinszorult hívőknek. Auguszta-szanatóriumban dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, Csapókertben Krummergruber Emil, piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója, a Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Pflamm József káplán, Józsán Szabó Imre püspökitanácsos, Hajdusámsonban Novák Gyula káplán, Klinikán Béres Imre káplán, Szent László kollégiumban Hutai Ferenc káplán.

—

AZ EVENGÉLIKUS TEMPLOMBAN (Miklós ucca 3. szám) vasárnap d. e. 9 órakor középiskolai ifjúsági tanévzáró istentisztelet. Prédikál Pass László alsprs. D. . 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László alesperes. D. e. szórványistentisztelet Nagylélán. Prédikál Remete László segédlelkész. Délután szórványistentisztelet Püspökladányban és Hajdúszoboszlón. Prédikál mindket helyen Pass László alesperes. Este 5 órakor ifjhon tanévzáró istentisztelet. Prédikál Remete László segédlelkész.

A GÖRÖG SZERT. RÓM KATH. TEMPLOMBAN reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, tedeum évzáró hálaadó istntisztelet, mely után körmenettel indulunk a csapókerli róm. kath. kápolna felszentelésére, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Orosz ágoston hitoktató lelkész tartja, háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. Fél 1 órakor indulás a nagyerdei évzáró ünnepélyre, mely a szokott helyen a Stadion, Köztemető-úli bejáratával szemben levő irnyékos oldalon lesz megtartva.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23 alatt levő imaházba vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Pántek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

Lelőtték a jeruzsálemi angol rendőrfőfelügyelőhelyettest

Ütközetek angol katonaság és arabok között

Jeruzsálem, június 12. Éjjel megint tűzharc volt az arabok és zsidók közt. A halottak és sebesültek számát még nem állapították meg. A másfélórás ütközetben a társaskocsikat kísérő katonák és felkelők verekedtek.

London, június 12. Jeruzsálemből jelentik: Sigrist angol helyettes rendőrfőfelügyelő, kit az arab bandák mellén és vállán súlyosan megsebesítettek, kórházba szállítás után rövidesen meghalt. Alhilia állomáson a vasútvonal mentén bombát dobtak egy személyvonatra. Négy zsidó munkás súlyosan, 12 arab munkás könnyebben megsebesült. A Haifa és Jeruzsálem közt közlekedő vonatot arab fegyveres bandák támadták meg. A vonatot kísérő csapat hosszú tűzharc után verte vissza a támadókat. 11 arab megsebesült.

„Tokió" inganyag
KELLER-nél

A valuta esése miatt végetért a délkinai polgárháború

Sanghaj, június 12. A nankingi csapatok elhagyták Csang-Csaról északra levő védelmi állásukat és déli irányban nyomulnak előre. — Csen-Csi-Tang tábornok Linzen elnökhöz intézett táviratából, valamint több katonai jelentésből az derül ki, hogy a valuta értékének zuhanása miatt Kantonban kezd lehűlni a lelkesedés a Nanking elleni hadművelet iránt.

Sanghaj, június 12. (Reuter.) A délkinai polgárháború a jelek szerint befejeződött. A Kuomintang és a Kvangszi csapatok utasítást kaptak, hogy vonuljanak vissza Honanból.

Katonai puccs Spanyolországban

Páris, június 12. A Matin madridi távirata szerint Madridban és Barcelonában híre jár, hogy katonai államcsíny van készülőben. A spanyol kormány e híreket sem meg nem erősíti, sem meg nem cáfolja. A mozgalomnak állítólag tegnap kellett volna kitörnie Észak-Spanyolország több helyőrségében, nevezetesen Huescában, Burgosban és Pampelunában.

Köztársasági körök a tegnapi és tegnapelőtti malagai zavargásokat az előkészületben levő katonai fölkeléssel hozzák összefüggésbe.

Malagában tegnap állítólag egy gyalogezred is fellázadt. A hadseregben nyugtalanító szellem kap lábra.

Graziani lett az etiopiai alkirály

Badoglio lemondott — Felesküdtek az abesszin törzsfők — Anglia elejti a megtorlásokat

Róma, június 12. A Stefani-iroda jelenti: Mussolini miniszterelnök csütörtökön délelőtt fogadta Badoglio tábornagyot, aki részletes jelentést tett neki alkirályi minőségében végzett munkájáról és egyes kérdésekről, amelyek a birodalom kiépítésével állanak kapcsolatban.

Badoglio egyben megkérte a miniszterelnököt arra, hogy menjse fel őt az alkirályi teendők alól, hogy minél rövidebb idő alatt újból megkezdhesse tevékenységét a vezérkar élén. A Duce a tábornagy kéréséhez hozzájárult és egyben közölte vele, hogy a király Addisz-Abeba hercegévé nevezte ki. A király a miniszterelnök előterjesztésére Graziani tábornagyot egyedejűleg kinevezte Abesszinia alkirályává.

Róma, június 12. Abesszinia hercegei, főrzsfői, egyházi főméltóságai és a falasák feleskudtek Graziani tábornagynak, Abasszinia új alkirályának. A volt császári palotában több, mint ötven abesszin törzsfőnök és előkelőség gyült össze és tett ünnepélyes hűségfogadalmat az alkirálynak.

London, június 12. Newille Chamberlain kincstári kancellár szerdai kijelentése az Olaszország elleni megtorlások csödjéről, parlamenti interpellációk özönére fog vezetni, amelyek esetleg arra készteik a kormányt, valljon színt, hogy mik a szándékai a megtorlások kérdésében. Megbizható forrásból származó értesülés szerint Chamberlain beszédét a kabinet sugalmazta és a Népszövetség legközelebbi tanácsülésén Anglia fogja indítványozni a megorlások elejtését.

A drámai filmművészet büszkeségének
EMIL JANNINGS-nak
grandiózus filmje: a
A KÉT KIRÁLY
(I. Frigyes Vilmos porosz király és korának hü képe 12 felv.-ban)
ma először
a Hungária
filmszinházban.
Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Maradékok
Ruhavászon, burett és műselyem
1—2—3—4 m-es darabokban
—.80 fillér m-kénti egységárban a
KLEIN Divatházban

Junius 26-ra összehivták a Népszövetséget

Genf, június 12. A népszövetségi tanács elnöke, mint ma délelőtt hivatalosan közlik, a népszövetségi tanácsot június 26-án délután öt órára hívta össze a 92. ülésszak folytatására. A hivatalos közlemény szerint a következő kérdések szerepelnek napirenden:

1. Az olasz-abesszin viszály. 2. A Locarnóban 1925 október 16-án Németország, Belgium, Franciaország, Nagybritannia és Olaszország között kötött biztonsági egyezmény. 3. Az Irakból kivándorolt asszirok letelepülése. 4. A rabszolgaság kérdésével foglalkozó bizottság legutóbbi jelentése.

Londonban tartják számon a Salamon-turné állomáshelyeit

A magyar színművészet történetében példanélkül áll, hogy egy turnézó budapesti társulat vidéki állomáshelyeit napról-napra táviratilag jelenteni kelljen Londonba. Ezt a különös kötelezettséget Salamon Béla vidám turné társulata vállalta magára, még pedig azért, mert a társulat tagjai között van az idén Rubinstein Erna, a világhírű hegedűművésznő, akinek hegedűje 50,000 pengő értéket reprezentál. Ezt a példátlanul értékes hegedűt a művésznő Londonban biztosította. A biztosító társaság azt a kikötést tette, hogy Rubinstein Erna minden egyes alkalommal tartozik jelenteni, hogy a hegedűvel melyik városban tartózkodik. Június hó 16-án éjszaka megy a távirat Londonba: **Holnap és holnap után a hegedűvel Debrecenben vagyok.**

Jegyek elővételben kaphatók 14-étől a Csokonai Színház pénztáránál, délelőtt 10—1 óráig és délután 5—7-ig.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG«

Apolló

Ma, szombaton délután 5 órától folytatólagos előadásokban:

1.
HARRY BAUR
és ANNABELLA
főszereplésével
Moszkvai éjszakák
és
2.
a legszebb MAGYAR FILM
Budai cukrászda

Főszp.: Perczel Zita és KABOS GYULA.

Budenz József centenáriuma

1836—1936.

Száz évvel ezelőtt született Budenz József, az ugor-magyar összehasonlító nyelvészet legnagyobb tudósa, egyszermind az a férfiú, aki a szorosabb értelemben vett magyar nyelvtudományt igazán tudományos alapra fektette. Budenz Németországban született, ott is nevelkedett, de amikor Göttingában megismerkedett a magyar egyetemi hallgatókkal és általuk a magyar nyelvet annyira megszerette a magyar népet és nyelvet, hogy hazájául választotta és a magyar nyelvészetet tette élete legfőbb, sőt egyetlen feladatává.

Fáradhatatlan és szinte megbecsülhetetlen munkássága egyetemi tanszékre juttatta és ez alatt a 20 esztendő alatt (1872—92), ameddig a budapesti egyetem rendes tanára volt, egész tanítványi tábort gyűjtött maga köré, akik közül elég megemlítenünk Simonyi Józsefet, Munkácsi Bernátot és Pápay Józsefet, Kúnos Ignácot és Zolnai Gyulát, akik majdnem mind egyetemi tanárok is lettek. Centenáriumát az Orsz. Néptanulmányi Egyesület rendezi, éppen ma, június 13-án, a születésnap századik fordulóján Budenz korszakos jelentőségét Balassa József, a Magyar Nyelvőr szerkesztője méltatja s ez alkalomra a Nyelvőr is ünnepi formában és Budenz emlékének szentelt tartalommal jelenik meg.

Egyébként Budenzet Debrecenhez is közelebbi kapcsok kötik. Mikor Magyarországba jött, Debrecenben, Lugossy József híres kollégiumi tanár vendégszerető házában gyakorolta magát bele az élő magyar nyelvbe és ott ismerkedett meg Géresi Kálmánnal, akivel aztán holtig tartó barátságot kötött.

Budenznek Debrecenhez és főképp Lugossyhoz való viszonyát külön cikk ismerteti a Magyar Nyelvőr ünnepi számában Kardos Albert tollából, aki szintén hálás tanítványi kegyelettel viseltetik a nagy tudós és tanár iránt.

K. A.

Turistaság

A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya 14-én vasárnap kirándulást rendez a nagyerdei vadászlakhoz. A kiránduláson résztvenni szándékozókat a Nagyerdei Víztoronytól reggel 9 és délután 3 órakor vezetők kísérik el a vadászlakhoz. Azok pedig, akik ezen időben nem jöhetnek, a víztoronytól a pallagi műúton a „Nagyerdei Elágazásig" menve, találják meg a jelzéssel ellátott útat, amely a vadászakhoz vezet. Délután a pallagi villamos 40 percenként indul a végállomástól az elágazásig, ahonnan a jelzett úton 10 perc alatt elérhető a vadászlak.

A kiránduláson élelemről mindenki maga gondoskodik. Délután friss fonalost lehet majd kapni.

Az erdőn szedett gomba megmérgezett egy családot

Vigh Mihály kereskedősegéd felesége csütörtökön délelőtt kiment a Nagyerdőbe gombát szedni. Azt hitte, hogy egészséges gombákat szed s csaknem egy kilót vitt haza. Otthon ebédre megfőzte a gombát és férjével, valamint ötesztendős kislányával együtt megette. Estére az egész családot heves görcsök kezdték kínozni. Egyre nagyobb fájdalmak támadták meg mindhármójukat. A szomszédok azonnal értesítették a mentőket, akik Vigh Mihályt, feleségét és gyermekét a belklinikára szállították.

A klinikán azonnal megvizsgálták őket és megállapították, hogy mindhárman súlyos gombamérgezést szenvedtek. A legsúlyosabb Vigh Mihály állapota, akinek felépülésében alig bíznak az orvosok. Az ötesztendős kislány állapota nem súlyos, a gyermek ugyanis keveset evett a gombából.

SPORT

Csöngeyt a DKASE vasárnapi ellenfelének centerét az Ujpest is megnézi Debrecenben

Nagy érdeklődés a DKASE országos bajnoki döntőmérkőzése iránt

Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi DKASE—Nagykanizsai ZTE országos amatőrbajnoki döntő mérkőzést, amely a Stadionban lesz. A DKASE egész héten szorgalmasan trenirozott, nagyon ambicionálja a jó eredményt, amellyel egy csapásra visszaszerezheti a debreceni amatőr futball tekintélyét. Az NZTE csapata nagy játékerőt képvisel, hiszen a pécsi egyesületek elől halászta el a bajnokságot. Különösen centerét, Csöngeyt előzi meg nagy hír, amit bizonyít, hogy az Ujpest már bejelntette rá igényét a társegyesületeknek.

A vasárnapi mérkőzésen az Ujpest vezetőségének több szakértője is megjelenik, hogy Csöngey képességeit figyelje. A nagy mérkőzést Juhász Attila dr. vezeti.

•SPORTNAPLÓ•

A Bocskay csülörtökön a repülőtéri csendőrkülönitmény Hadsereg Kupa győzles csapatával játszott a Stadionban. A Bocskayban Gyulay először szerepelt a Ferencváros mérkőzésen szerzetet sérülése óta, jobbhátvédet játszott és elég jól mozgott. A Budapesten tartózkodó Takács helyén Orosz szerepelt kiválóan, amit 5 gólja is igazol. Az eredmény egyébként 13:1 (8:0) volt a Bocskay javára. A többi gólokat Teleki, Markos és Berecz (2—2), Dóczé és Vágó illetve Szabó lőtték. A Bocskay nagy formában van, különösen Teleki, Palotás és Boros tetszett.

*

Nagyot fejlődtek a debrecenei hölgytenniszezők. A kerületi csapatbajnokság során a DVSC az MTK, a DEAC a KUE ellen egyformán 4:0-ra győzött.

*

A DVSC most alakult vizipoló csapata a Szolnoki MÁV pólózóit látta vendégül Urnapján. Meglepetésre a DVSC 9:3 arányú győzelemmel mutatkozott be, valamennyi gólját Szunyogi dobta. Biztató kezdet!

*

A Diósgyőri VTK csapata komolyan készül az országos amatőr bajnokság küzdelmeire és ezeken keresztül a Nemzeti Ligában való bejutásra. Miután a Szombathelyi MÁV elleni első mérkőzése csak 21-én lesz, most vasárnapra erős ellenfelet keresett és partnernek a Bocskayt hivta meg. A Bocskay elfogadta az előnyös ajánlatot és vasárnap átrándul az amatőrökhöz. A mérkőzés Miskolcon lesz.

KERÜLETI IFJUSÁGI BAJNOKI DÖNTŐMÉRKŐZÉS

Az ifjúsági bajnokságban Debrecenben a DVSC, Nyiregyházán a NyTVE csapata lett az első. A két csapat a bajnoki címért két mérkőzést játszik pont és gólarányra. 7-én volt az első mérkőzés Nyiregyházán megtartva, mely mint már ismeretes 4:4 arányban döntetlenül végződött.

Junius 14-én d. u. fél 6 órai kezdettel a Diószegi úti vasútas sporttelepen lesz a második és egyben a bajnoki címet jelentő mérkőzés lejátszva, mely igen érdekes és izgalmas küzdelmet ígér. Előtte 4 órai kezdettel a Villanygyár—DVSC első csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

A mérkőzésre filléres jegyek válthatók.

—

A DEAC ORSZÁGOS ATLÉTIKAI VERSENYE

Beszámoltunk már arról, hogy a DEAC vasárnap d. u. 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen országos senior ifjúsági és női atlétikai versenyt rendez, melyen a senior számok a DEAC időleges vánodrdíjáért folynak. A versenyre tiszteletdíjakat ajánlottak fel: dr. Benedek László egyetemi rektor, dr. Haendel Vilmos jogtudományi, dr. Bodnár János orvostudományi, dr. Hankó Béla bölcsészettudománykari, dékánok, Csánki Benjámin egyetemi tanár, Hajdú vármegye és Debrecen város testnevelési felügyelősége: a díjak és érmek szombaton Erdélyi szőnyegárúházban (Piac u. 36.), vasárnap a Springer könyvkereskedés kirakatában (Piac u. 38) szemlélhetők.

A nevezettek között van: Báesalmásy BEAC rúdugrásban, Várszegi J. (orsz. gerelyhajító bajnok), Zsuffka V. rúdugró rekorder), Somló, országos hármasugró bajnok, a MAC részéről és Kemény kalapácshajító rekorder a Beszkártból. Indulnak még Enyedi és Gyöngyössi (Műegyetem), Bogyó Györgyi és Zétényi (FSC), Ember László, Boda Ferenc, Kapros László, Rácz Géza és Arady János (DEAC) orsz. főiskolai bajnokok, Kinál Pál OK. gerelyhajító, azután a Törekvés dunakeszi Magyarság, a szolnoki nyíregyházi, miskolci és debreceni VSC-ből több országos vasútas bajnok, a GASE-ből Balog, Kovács és Szappanos országos gazdász bajnokok, a DTE-ből Horváth, a rendező DEAC-ból dr. Illyés, dr. Ökrös, Gallé G., dr. Gallé T., Balassa és Papp személyében kerületi bajnokok, a női számokban Bogyó Gyöngyi (Test. nev. főisk.), országos főiskolai női diszkoszvető bajnok, a Műegyetem részéről Ligeti Mária, a rendező DEAC-ból pedig Angyaláti Gitta, Agárdy Mimi, Faragó Teru., Jánosfalvi Ilona, Benke Magda, Szele Erzsébet és Zetényi Viola indulnak a legjobb esélyekkel.

A verseny a kiírástól eltérőleg nem fél 4, hanem 3 órai kezdettel kezdődik, hogy a közönség utána a labdarúgó bajnoki mérkőzést is megtekinthesse. A verseny 20—80 filléres jegyekkel tekinthető meg, re a hölgyek belépődíjat nem fizetnek.

—

A DKASE Kékközép lelkes szurkolói a nagytribünnel szemben találkoznak a vasárnap délutáni DKASE—NZTE mérkőzésen.

Dr. Tankó Béla az egyetem uj rektora

Ma tartották a Tisza István tudományegyetemen a rektorválasztást. A kar a jövő iskolai évre dr. Tankó Béla professzort választotta meg rektorrá a jelenlegi rektor dr. Benedek László utódjává.

A dékánválasztások is megtörténtek az egyetemen. A theológiai karon dr. Erdőss Károly, az orvosi karon dr. Neuber Ede, a jogi fakultáson dr. Marton Géza és a bölcsészeti fakultáson dr. Berei Soó Rezső lett a dékán.

Egyházi élet

EGYHÁZZENEI HANGVERSENY A NAGYTEMPLOMBAN

A Szenczi Molnár Ének És Zenekari Egyesület június 14-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Nagytemplomban egyházzenei hangversenyt tart. Az egyesület már a közelmultban történt bemutatkozásával megmutatta kitűnő képességét. Most is a legnagyobb protestáns zeneköltők műveiből ad elő több remeket és gazdag zenei élményeket nyújt a hallgatóságnak.

Szeretettel hivunk és várunk minden zene iránt érdeklődőt.

Belépődíj nincs, csupán műsor megváltásáért kérünk néhány fillért. Elnökség.

— **A szobafestő szakosztály** 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az iparoskör kerthelyiségében — Kossuth u. 28. — ülést tart.



Engedélyezték dr. Györki Imre beszámolóját

Június 21-ére a jövő vasárnap délelőtt 10 órára beszámoló gyűlésre kért engedélyt az Arany Bika nagytermében a helybeli szociáldemokrata párt.

A beszámoló gyűlés keretében természetesen aktuális bel- és külpolitikai problémák is megvitatásra kerülnek. A gyűlésen a parlamenti csoport majdnem valamennyi tagja részt fog venni s a tiszántuli horogkeresztes áramlatok törvényes keretebe való szorítását is követelni fogják.

A rendőrhatóság a bejelnetést tudomásul vette.

Kilenc új egyetemi magántanár Debrecenben

A Debreceni Tisza István tudományegyetem tudós kara kilenc új egyetemi magántanárral bővült. Örvendetes jelenség ez, mert azt bizonyítja, hogy az egyetem színvonalát a tudósok egyre emelik azáltal, hogy a maguk tudását is folyton gyarapítják.

Az egyetemi magántanári habilitáció fényes külsőségek között folyt le szerdán délelőtt a szülészeti klinika előadótermében, amelyet előkelő közönség töltött meg.

A tudományos munkásságuk alapján a következő kiváló tudósokat habilitálták egyetemi magántanárokká :

Dr. Léhmann Ferenc, dr. Nagy Mihály, dr. Oláh Dániel, dr. Orsós János Imre, dr. Papp Zoltán, dr. József, dr. Skutta Árpád és dr. Törő Imre.

A megtartott előadások után dr. Neuber Ede orvoskari dékán intézett szép beszédet az új egyetemi tanárokhoz, akiket további tudományos munkásságra és kutatásra buzdított. A díszes közönség meleg ünneplésben részesítette az új tanárokat.

HIRDETMÉNY. Debreceni Helyi Vasút. — Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 14-étől, vasárnaptól kezdve, folyó évi augusztus hó 30. napjáig, Debrecenből Derecske községházáig és onnan Debrecenbe vissza vasárnap, szerda, szombati napokon 104 i(lletve 111) a sz. alatt egy új autóbusz járatpárt közlekedtetünk. A 104. a. sz. járat Debrecen Bikaszállótól indul 7.25 órakor Derecske községházára érkezik 8.13 órakor. Derecske községházától 18.15 órakor indul, Debrecen Bikaszállóhoz érkezik 19.05 órakor. — Ugyancsak folyó hó 14-étől vasárnaptól kezdve folyó év augusztus 30-ig Berettyóújfaluból Hajdúszoboszló gyógyfürdőig és onnan vissza Berettyóújfaluba vasárnap, szerda és szombati napokon az alábbi menetrendszerinti autóbuszjáratokat közlekedtetjük : A 103—202 sz. járat indul Berettyóújfalu pályaudvarról 7.50 órakor, Hajdúszoboszló pályaudvarra érkezik 8.58 órakor. — A 109—204. sz. járat indul Berettyóújfalu pályaudvarról 12.15 órakor, Hajdúszoboszló gyógyfürdőre érkezik 14.05 órakor. — A 201—108 sz. járat indul Hajdúszoboszló gyógyfürdőről 12.40 órakor, Berettyóújfalu pályaudvarra érkezik 13.55 órakor. — A 203—110 sz. járat indul Hajdúszoboszló gyógyfürdőről 17.30 órakor, s Berettyóújfalu pályaudvarra érkezik 18.50 órakor. — A 103—202 sz. járathoz Derecskén csatlakozik a Debrecenből 8.13 órakor odaérkező 104. a. sz. járat. — A 203—110. sz. járat pedig Derecskén csatlakozik az onnan Debrecenbe induló 111-a. sz. járathoz. — Berettyóújfaluból Hajdúszoboszló gyógyfürdőig a menetjegy ára 2 pengő, a menettérijegy ára 3.50.

Az üzletigazgatóság.

A hősiesség és hazaszeretet
izgalmas drámája!
A „Hindu lándzsás" testvérfilmje:
A hazaáruló
Főszereplők:
Nagy Kató és
Richard Willm
Bemutató ma
a Vígszínházban

Kettétört egy hajó a bécsi Dunán és elsüllyedt

A híd pillérének ütközött a hajó s oly gyorsan elsüllyedt, hogy 7 ember a konyhában fulladt

Bécs, június 11. Borzalmas szerencsétlenség történt csütörtökön a bécsi nagy Dunaágban, Reischsbrückénél a híd egyik pillére kettészelte a Dunagőzhajózási Társaság „Wien" nevű hajóját és a hatalmas hajó pillanatok alatt elsüllyedt. A szerencsétlenül járt gőzösön a katasztrófa pillanatában 25 főnyi legénység tartózkodott, akik közül 18-at a segítségül siető Saturnus gőzösnek sikerült kimenteni, heten azonban nyomtalanul eltűntek a hullámokban.

Az elpusztult gőzös parancsnoka, Ziegler kapitány letartóztatása után előadta, hogy a kormánylapát felmondta a szolgálatot és a magasállású víz menthetetlenül sodorta neki a híd pillérjének a hajót. A vizsgálat folyik.

A megbélyegzett angol miniszter drámai búcsúja a politikától

„Így még nem aláztak meg angol politikust"

London, jún. 12. Drámai jelenetek között búcsúzott tegnap délután az alsóháztól a költségvetési titok megsértésének botrányában kompromittált két képviselő: Thomas volt gyarmatügyi miniszter és a konzervatívpárthoz tartozó Sir Alfred Butt. Az alsóház ülésének napirendjén az ügyben nyomozó vizsgálóbizottság jelentése szerepelt. Az ülésterem és a karzatok zsufolásig megteltek, amikor az elnök megnyitotta a vitát.

Elsőnek Thomasnak adta meg a szót. Minden szem a leghátsóbb padsor felé szegeződött, ahol a volt miniszter ült.

Thomas sápadtan emelkedett szólásra és reszkető hangon olvasta fel előre megszövegezett nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy bármit állapított is meg a vizsgálóbizottság, ő mégis ártatlannak érzi magát, mert „tudatosan" sohasem árult el költségvetési titkokat. Thomas, mint előrelátható volt, azzal a bejelentéssel fejezte be nyilatkozatát, hogy lemond képviselői mandátumáról és soha többé nem vesz részt a politikai életben. Ilyen mélyen még soha sem aláztak meg angol politikust, mint őt, a vizsgáló bizottság jelentése után azonban nem marad más hátra számára, mint meghajolni az ítélet előtt.

A nyilatkozat felolvasása után a volt miniszter, aki öt évig ült a miniszterek padsorában és huszonhat éve volt tagja az angol parlamentnek, felemelkedett helyéről, meghajolt az elnök felé, majd meghajtotta magát az alsóház színe előtt és elhagyta az üléstermet.

Thomas után a költségvetési botrány másik főszereplője, Sir Alfred Butt konzervatív képviselő beszélt. Ő is ártatlannak mondotta magát.

A rendkívüli vizsgálóbizottság ítélete ellen nincs fellebbezés s most már élete végéig viselnie kell a megbélyegezettség foltját. Butt végül szintén bejelentette, hogy az adott körülmények között nincs más választása, mint a képviselőségről való lemondása. Ő is meghajolt az elnök és a Ház felé, majd örökre elhagyta az üléstermet.

A két kompromitált képviselő távozása után megkezdődött a tulajdonképpeni vita, amelyet Baldwin miniszterelnök beszéde vezetett be. Szemmelláthatóan azon igyekezett, hogy enyhítsen a jelentés egyes tulságosan éles részein. Kijelentette, hogy ez az ítélet nem nyilvánítja bűnösnek Thomas volt minisztert abban az értelemben, hogy Thomas tudatosan elárulta a költségvetési titkokat. Thomas hosszú és becsületes politikai pályafutása véget ért s ehhez a tényhez nincs mit hozzáfűzni.

A miniszterelnök nagyhatású beszéde után Attlee őrnagy visszavonta a munkáspárt indítványát, amely azt követelte, hogy indítsanak bűnvádi eljárást a botrányos ügyben. Gallacher kommunista képviselő ragaszkodott a bűnvádi eljárás megindításához s azzal vádolta meg a Baldwin-féle kormányzati rendszert, hogy melegágya a korrupciónak. A jobboldalon zajosan tüntettek Gallacher ellen s a parlamenti vihar időnként meglehetősen nagy arányokat öltött, különösen amikor az egyik jobboldali képviselő „disznó gazember" kifejezéssel illette a kommunista szónokot.

— **A mikepércsi legeltető társulat rágalmazóját elítélték.** Deczki Károly mikepércsi gazda a Legeltetési Társulat ülésén azt a kijelentést tette, hogy a Társulat vezetői lopnak, csalnak. A debreceni törvényszék felmentette Deczkit, a tábla azonban bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében és 80 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Időjóslás

Gyenge északi szél, változó felhőzet, néhány helyen és főleg a délutáni órákban zápor, vagy zivatar lehetséges. A hőmérséklet lassan tovább javul.

Idegrohamában a kutba ugrott

Néhány nappal ezelőtt Szamosszegről jött Debrecenben lakó fivéréhez, Lőrincz Dezső vámőrmesterhez Kovács Györgyné, akinek a községi orvos azt tanácsolta, hogy kezellesse magát a debreceni idegklinikán. Kovács Györgyné egyelőre fivérének Nyilas-utca 1. szám alatti lakásán szállt meg és nyugodtan viselkedett. Csütörtökön azonban Kovács Györgyné váratlanul eltűnt és mikor keresni kezték, az udvaron levő nyitott kútban holtan találták meg. Valószínűen idegrohamában követte el az öngyilkosságot. Holttestét az orvostani intézetbe vitték.

A zsebtolvaj megugrott, a falazót elfogták

Izgalmas zsebtolvajüldözés folyt le pénteken délben a Rákóczi utcai piacon. Säntha György nyúlási lakos pénztárcáját lopták el, de Säntha észrevette a lopást s a járókelők segítségével üldözőbe vette a tolvajt. Ez gyorsan menekült és közben a tárcát átadta társának, ő maga pedig eltűnt. A közönség erre a falazó társat vette üldözőbe, aki beszaladt a 17. számú házba és a tárcát eldobta. Ide is követték azonban az üldözők és miután a pénztárcát megtalálták, a remegő bűntársat átadták a rendőrnek.

A kapitányságon kiderült, hogy az elfogott bűnöző Szemán Lajos, Varga utca 31. szám alatt lakó napszámossal azonos. Kihallgatása után őrizetbe vették, míg az elmenekült zsebtolvajt keresi a rendőrség.

Nyugtákat hamisított ismerősei részére a józsai szülésznő

Péntek Károlyné, józsai szülésznő, került pénteken a debreceni büntető törvényszék Fövényessy-tanácsa elé. Péntekné elismervényeket állított ki arról, hogy ismerősei pénzt vettek tőle kölcsön és odahamisította az illetők nevét. Ezenkívül a hajdumegyei tiszliföorvosi hivatalban magzatelhajtás miatt feljelentette Kovács Jánosné szülésznői. Később azonban kiderült, hogy a feljelentés alaptalan volt, ugyancsak kiderültek a hamisított elismervények is. Péntek Károlynét letartóztatták s péntekn szuronyos fogházőr kísérte bíró elé.

Az asszony ellen huszonkét rendbeli magánokiratthamisítás, egyrendbeli csalás és háromrendbeli hamis vád miatt emelt vádat az ügyészség. Péntekné a esendőrségen beismerő vallomást tett, ezt azonban a pénteki tárgyaláson visszavonta. Arra hivatkozott, hogy a esendőrök megverték a férjét, őt is megfenyegették és ezért vállalta magára a bűneselekményeket.

Tanúkat is hallgatott ki a bíróság, akik azt vallották, hogy sohasem kértek kölcsön Péntecnétől, aki különben is olyan szegény volt, hogy egész vagyona egyetlen szekrényből állott. A bíróság nem hozott ítéletet, hanem még több tanú kihallgatását rendlte el, amit Hajdusámsonban fognak foganatosítani, tekintettel arra, hogy ott is többket megkárosított a józsai szülésznő.

— **Megbízható** kifutófiút felvesz úriszabósághoz. Piac 1 60. **Gönczy.**

hirek

A »Debreceni Független Ujság« pártoktól független politikai napilap.

Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.**

Előfizetési ára: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára nétköznap **6 fillér**, vasárnap **16 fillér.**

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertarak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó", Mihajovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

RÁDIÓMÜSOR

SZOMBAT, JUNIUS 13.

Budapest I.

6.45: Torna. 7.20: Ebrend. 10: Hirek. 10.20: „Sas Ede elbeszéléseiből." 12: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 12.05: G. Kiss Zsuzsa zongorázik. 12.40 Hirek. 13: Hanglemezek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.40: Hirek, étrend. 16.15: „A kis állatszelidítő." Csergő Mária meséje. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 17: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 18.: A Vörösmarty Irodalmi Társaság ünnepi estje a „Szózat" megirásának századik évfordulója alkalmából. 18.45: A rádió szalonzenekara. 19.45: Két francia egyfelvonásos. Rendező: Gyarmathy Sándor. 20.45: Hirek. 21.10: „Különféle népek zenéje. A Budapesti Hangverseny Zenekar müsora. 22: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

17.35: „Budenz József." Megemlékezés születésének századik évfordulója alkalmából. Rubinyi Mózes felolvasása. 19.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. 20.30: Hirek, időjárásjelentés. 20.50: A pécsi szabadtéri előadás.

— **Ma este lesz a Kollégiumi Diákszövetség évi rendes közgyülése.** A Kollégiumi Diákszövetség közgyülését ma, szombaton délután 6 órakor tartja a Kollégium oratóriumában. A közgyülés után este 8 órakor az öreg diákok a volt Kemény János-féle vendéglőben (Petőfitér) társasvacsorára gyülnek össze.

— **Ajánlás a Ludovika Akadémiába.** A Ludovika Akadémiában a városnak egy alapitványi helye van, amelyre a pénteki közgyülés ajánlott jelöltet. Az ajánlás sorrendjének kérdésében a közgyülés titkos szavazással döntött. A döntés értelmében a törvényhatóság első helyen Szarukán Istvánt, a második helyen Szilágyi Tibort és harmadik helyen Münich Lajost ajánlotta és kimondta, hogy — amennyiben egyik ajánlott sem nyerné el a felvételt, az alapitványi összeg ezidei kamatát tőkésiteni kell.

— **A mészáros szakosztály** 13-án szombaton este 7 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **Ma, szombaton este és holnap vasárnap délelőtt Györki Imre dr. panasznapot tart a Munkás-Otthonban.** Dr. Györki Imre országgyülési képviselő ma, szombaton este 7 és 8 óra között, úgyszintén vasárnap délelőtt 10—11-ig képviselői fogadónapot és panasznapot tart. Az érdeklődők fenti időpontban keressék fel a Munkás-Otthonban.

— **A debreceni vonósnégyes vasárnap este mutatkozik be.** Négy debreceni fiatal művész, név szerint: Szendy Tihamér, Téglássy Imre, Bucz Béla és Szondy László még a mult év decemberében vonósnégyest alakitott, hogy a legkomolyabb muzsika keretében egybeolvasztva tudásukat, felkészültségüket bemutassák. Odaadással, csendben készültek a művészek e bemutatóra. Hogy az eredmény mi lesz, azt vasárnap a hivatalos kritika és a zeneértő közönség fogja megállapitani. Műsorukon Dvorak: F-dur vonósnégyese és Haydn világhires »Frosch Quartettje« szerepel. A hangverseny iránt, amely vasárnap este 8 órakor a vagongyár disz'termében lesz, nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Húsiparosok figyelmébe!** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint az időjárás tartós javulása várható, igy a vigalmi bizottság elnöksége elhatározta, hogy a gúthi kiránduló vonatot föltétlen elindítja. Értesülésünk szerint különben is a 42 kilométerre levő Gúthon egész héten kitünő napfényes idő volt. Indulás délelőtt fél 12 órakor a városi faraktárból. — Akik jegyeiket még nem váltották meg, azok az indulás előtt az állomáson is megválthatják. — Gyermekek 6 éves korig dijtalanul, hat éven felül 50 százalékos kedvezménnyel utaznak.

x **Tartós** ondulálást elsőrendű preparáló anyagokból készit Bata fodrász, Csapó u. 4. Szolid árak.

— **Csak egyszer próbálja meg** a Debreceni Ujságirók Clubjának éttermében étkezni. Meg fog győződni, hogy kifogástalan házikosztot kap igen olcsó árban. 4 fogásos nagymenü 1.—, kismenü 80 fillér. Olcsó abonnamák. Külön diétás konyha orvosi rendelet szerint. — Piac ucca 26., I. em. (Bejárat a böröndös üzlet mellett.)

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes »Ferenc József« keserüvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztitja. Orvosok ajánlják.

— **A Szárnyaskerék ismerkedési estje.** A vasútasok Szárnyaskerék önképző és önsegélyző egyesület Barna ucca 9. szám alatti körhelyiségében 13-án, szombaton este 8 órai kezdettel családias ismerkedési estélyt tart tánccal egybekötve. (Belépti idij nincs.)

— **A »mésszel itatott kecske« és a mostoha különös esete.** Nagy Gyuláné nyúlasi asszony áprilisban észrevette, hogy a mostohaanyja mésszel itatja a kecskéit. Miután a kecskéket jobbar szerette, mint a mostohaanyját, odalépett és háromszor »megsimogatta« fejetetejét a mostohának, aki a simogatásra a kerítésnek esett. Kovács Mihályné, — a mostoha — emiatt könnyü testisértés cimén feljelentette Nagy Gyulánét és az ügy igy került dr. Bónyi Bertalan járásbiró elé. A biróság bünösnek mondta ki Nagy Gyulánét becsületsértés vétségében és 10 pengő pénzbüntetésre itélte.

— **Öngyilkosságok.** Hartstein Mária 39 éves hajdúsámsoni munkásnő idegbaja miatt felakasztotta magát és meghalt. — Kuhári Sándor hajdúböszörményi gazdálkodó ismeretlen okból felakasztotta magát. Meghalt. Mindkét esetben engedélyt adott a temetésre az ügyészség.

JÓIZÜ KENYERET olcsón KLEIN GÉZÁNÁL vehet Árpád tér 13.

— **Megdöglöttek a lefoglalt malacok.** Nagy Lajos, Délisor 13. sz. alatt lakó hentesmester és felesége sikkasztás cimén kerültek pénteken dr. Bónyi Bertalan járásbiró elé. A vád szerint a hentesmester és felesége a dr. Dusa István ügyvéd által lefoglalt egy darab borjút és 11 darab malacot elsikkasztották. A tárgyaláson a vádlottak előadták, hogy a borjú nem az ő tulajdonuk volt, a malacok közül 7 megdöglött, — négyet megettek, mert különben azok is megdöglöttek volna. A biróság bizonyitáskiegészités végett elnapolta a tárgyalást.

6001/tksz. árverés. 1936. — Országos Falusi Kislakásépitési Szövetkezet végrehajtatónak Budai András Békessy Béla u. 4 szám alatti lakosnak végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtási árverést 1455 ar. pengő 75 fill. tőkekövetelés és jár. behajtása végett. A Debreceni járásbiróság területén lévő Debrecen városban fekvő, s a debreceni 14.735. sz. tkvi. betétben A+1 szorszám 20.262/80 hrsz. alatt felvett 377 nsz-öl területü az adó és értékbizonyitvány szerint a Ujföldön a Bellegelő IV. dülőben fekvő Békési Béla ucca 4 számú ház és udvarra 1560 ar. pengő kikiáltási árban. Az árverést jul. 1. napján d. e. 11 órakor a tkvi. hatóság hivatlos helyiségében Deák Ferenc ucca 17. szám 1. ajtó fog megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlant az árverési hirdetmény 1. pontjában feltüntetett áraknál 1320 ar. pengőnél alacsonyabb áron el nem adható. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási 10 százalékát készpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban kiküldöttnél letenni és az árverési feltételeket aláirni. Debrecen, 1936 március 4. napján. A debreceni királyi járásbiróság, mint tkvi. hatóság.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 JUNIUS 13. KEDD. A felsőkereskedelmi iskola szép évzáró ünnepélyt tartott, amelyen Simonyi Annuska, Klein Boriska, Neubauer Emina szerepeltek nagy sikerrel.

A főispán dr. Tatay Zoltán és dr. Kiss Sándor dijtalan joggyakornokokat dijas joggyakornokkká nevezte ki.

1916 JUNIUS 13. KEDD. Az orosz fronton óriási küzdelem fejlődött ki, különösen Kolkinál, Buczacznál. Az olasz fronton csapataink elfoglalták a Lemerle hegyete.

A király elrendelte, hogy Molnár Ernő 3. népf. gy. e. főhadnagynak, Bain Samu hadnagynak újolag, Martiney főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék. — Ugyancsak elrendelte, hogy Kürthy Ernő, Márffy Béla, Wampetich Imre főhadnagyoknak újolag, Szunyogh Zoltán, Lovass Béla, Mészáros Gábor, főhadnagyoknak és Dupini Győző főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék. Lakatos Béla 3. h. gy. e. alezredesnek, Tornyos Ödön 39. gy. e. századosnak, Baudisch Alfréd 39. gy. e. főhadnagynak a hadiékitményes 3. o. katonai érdemkeresztet adományozta.

1926 JUNIUS 13. VASÁRNAP. Dr. Lusztig Józsa a debreceni sebészeti klinika sebésznővendéke a budapesti egyetemen megszerezte a sebészeti oklevelet.

Wiesz Ferenc és Benedek Ilus jegyesek.

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet fagylaltdélutánja.** Debrecen legrégibb nőegylete, a Jótékony Nőegylet, minden esztendőben nagyszabású nyári ünnepélyt szokott rendezni szegényei, árvái felsegélyezésére. Magoss György tér 10. szám alatti Árvaházában. Az ezévi nyári ünnepélye a Jótékony Nőegyletnek junius hó 14-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel lesz. A Jótékony Nőegylet fagylaltdélutánja tánccal lesz egybekötve s ez alkalommal kerülnek kisorsolásra az árvaházi növendékek által készitett szebbnél-szebb kézimunkák. A fagylaltdélután sikerén lelkes háziasszonyi gárda buzgólkodik, élén Sass Béláné elnökkel, Rásó Istvánné alelnökkel és dr. Szabó Gusztávné vigalmi bizottsági elnökkel. A rendezőség közli a fagylaltdélutánon résztvenni szándékozókkal, hogy a fagylaltdélután kedvezőtlen idő esetén is meg lesz tartva, ez esetben nem az árvaház udvarán, hanem az árvaház helyiségeiben.

— **Kifutót** 15-ére felveszek. — Zafir fűszerüzlet Mikepércsi út 39.

— **Kereskedelmi alkalmazottak gúthi kirándulása.** A Debreceni Keresk. Alkalmazottak Egyesülete, Sas u. 2., e hó 14-én kirándulást rendez Gúthra. Az egyesület tagjait, barátait és ismerőseit meghivja. Indulás vasárnap reggel fél 8 órakor a városi faraktár (epreskerti) kisállomástól. Jelentkezni lehet az egyesület helyiségében, — Sas ucca 2. este 6 órától.

x **Elsőrendű munka,** olcsó fazonárak Kun József úridivatszabónál, Piac 58. Linoleum-udvar.

— A TANITÓKÉPZŐ RAJZ ÉS KÉZIMUNKA KIÁLLITÁSA. Az intézet értékes rajz és kézimunka kiállitásám igen tanulságosak a rajztanmenetek, melyek a tanterv rajztanitás-anyagának módszerés feldolgozásai, úgyszintén az illusztrációk is. Az önálló tervezések magyaros motivumaikkal szintén figyelemreméltók. A kézimunka kiállitás anyagának főbb csoportjai agyagmunkák, fonások tengeri csuhából, gyermekjátékok, önálló tervezésü virágkarók és gyertyatartók s a fizikai eszközök sora, szintén népiskolai vonatkozásban. Változatos gazdagsággal biró kiállitás ez, mely a képzős ifjúság előkészülését és munkaszeretetét mutatja. Aki a pedagógiai ügyek és a tanitóság munkája iránt érdeklődik, tekintse meg e kiállitást. Belépődij nincs. A kiállitás junius 11—15-ig tart d. e. 9—1, d. u. 3—7-ig.

Modern márvány, gránit sirkő nagy raktár: Friedländer József, Ferenc József-út 60. szám.

— **Csaló miskolci tisztviselő a tábla előtt.** Angyal István, volt miskolci számvevőségi tisztviselő tavaly 650 pengőt kicsalt Krausz Sándor kereskedőtől. A miskolci törvényszék 6 és félhónapi börtönre itélte. A tábla helybenhagyta az itéletet.

x **Igyon Alföldi malátakávét.** 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton:

Csak felnőtteknek! »**LILIOM**«, **Charles Boyer** világfilmje 12 felvonásban. Megelőzi »**VARÁZSSZŐNYEG**«, **Híradó**. Előadások: 7 9 órakor.

— **A szenvedő, beteg nőket** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz 2—3 óra alatt könnyű, lágy bélkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

— **Figyelmeztetés a volt 39-esek számára.** Az ezred háborús története megirás alatt van és rövid időn belül kiadásra kerül. Értesítjük bajtársainkat, hogy minden, bajtársi körünk elnöke: besztercebányai Klein László tábornok és a mű megírói: vitéz Lépes Győző és Mátéfy Arthur ny. ezredesek aláirása nélkül hozzájuk ir tézett előfizetési és hasonló felhivás tudtunk és beleegyezésünk nélkül történik. Ezredtörténeti bizottság.

— **Leventék évzáró nagy sportünnepélye a Stadionban.** Hajdú vármegye és Debrecen szabad királyi város Testnevelési felügyelősége a leventeoktatás egy évi eredményéről kíván beszámolni: 21-én délután 4 órai kezdettel rendezendő Leventeünnepélye keretében. A felügyelőség a testnevelési bizottsággal karöltve nagyszabású programot dolgozott ki, amely Budapesten is megállaná helyét tartalom, ölletesség és szépség tekintetében. 4000 leventének ez a grandiosus sportünnepe méltó befejezése az 1935—36. oktatási évnek. 3000 levente zenés ritmikus gyakorlata, a szebbnél szebb torna- és athletikai számok, a Hajdunánási Leventék láncos bokréta csoportja, zenés fegyverforgató gyakorlatok, akrobatikus mutatványok, festői lovas felvonulások nagy meglepetést keltő számai a programnak. A részletes ösmertetésre legközelebb visszatérünk. Jegyek elővételben Méliusz könyvkereskedésben, A MÁV Menetjegyirodában és a Mefhosz. Szent Anna uccai városi bérházban levő irodájában kaphatók. A példáttanul olcsó jegyekkel mindenki számára megtekinthetővé kívánja a rendezőség e feledhetetlennek igérkező ünnepélyt tenni.

— **Katonai lóvásárlás Debrecenben.** A tiszántúli mezőgazdasági kamara és a Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is értesitik a lótenyésztő gazdaközönséget, hogy a m. kir. központi honvéd lóvásárló bizottság június 17-én délelőtt félnyolc órakor a debreceni lóvásártérnél vásárlást tart. A bizottság ezúttal vásárol hátaslovakat 4—600 P és hámoslovakat 6—800 pengős árban. A lóvásárlásra eladás végett kizárólag tenyésztők lovai vezethetők elő, kereskedők kizárásával.

— **Hol szünetel vasárnap a villany?** Tisztelettel értesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javitások miatt f. hó 14-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 5 órától délután 14 óráig Epreskert, Boldogkert, Mikepércsi út, Kerekes telep, Wolaffka telep, Monostorpályi út, — Wolff szőlőtelep és uradalom, — Szabo Kálmán ucca, Homokkert, Budai Ézsaiás u. és környéke, Galamb u. és MÁV. műhelytelep. — Délelőtt 10 órától déli 12 óráig: Híd u., Bánffy ucca, Vágóhíd ucca, Diószegi út, Közvágóhíd, Bihari telep, Gerébi telep és Bozzai telepen. Világitási Vállalat.

Hirdetmény

A borravaló eltörléséről szóló rendelet magyarázata

A m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter Ur a borravaló eltörléséről szóló alaprendeletének egyöntetü értelmezésére 18412—1936. I. K. K. M. szám alatt rendeletet adott ki.

Az alaprendelet helyes értelmezése szerint azokba az üzletekbe és azokba a helyiségekbe nem kell a százalékos kiszolgálási dijat bevezetni, ahol, illetve amelyekben eddig sem volt ott rendszeres a borravaló adás vagy amely üzletekben a tulajdonos maga dolgozik. **Ezek szerint tehát azokban a kisebb vendéglőkben, melyekben a kiszolgálást maga a tulajdonos végzi, vagy azokban a vendéglői söntésekben, amelyekben a rendszeres borravaló adás eddig nem volt szokásos és amelyekben eppen ezert az ott alkalmazott csapos, vagy pincér a megállapitottnál nagyobb fizetéssel volt alkalmazva, a százalékos dijat nem kell felszámitani. Az ilyenféle üzletek, ameddig mostani jellegükben megmaradnak, nem esnek a rendelet hatálya alá.** Az alaprendelet nem tiltja a borravaló elfogadását, de tilt minden olyan magatartást, amelyből a vendég arra következtethet, hogy az alkalmazott borravalót elfogad. Az a vendég, aki megis ad borravalót, nem mentesül a kiszolgálási dij fizetésének kötelezettsége alól. **Az olyan vendéggel szemben, aki a kiszolgálási dijat nem fizeti meg, ugy kell eljárni, mint azzal, aki a számlája kiegyenlitését megtagadja.** A kiszolgálási dijnak az üzletben szedhető százalékos kulcsának, valamint a százalék bevételének elosztási arányát az üzlettulajdonos kizárólagos feladatává tette. Ezek szerint az üzlettulajdonos elhatározásától függ, hogy a kiszolgálási dij legmagasabb mértékét a vendég által fizetett számla végösszegének 15 százalékáig hány, pl. 6, 8, 10 stb. százalékban állapitja meg, továbbá, hogy az 1 pengőt meg nem haladó fogyasztás esetében 10 fillért, vagy ennél alacsonyabb összeget pl. 2, 4, 6 stb. fillért állapit meg, tekintet nélkül arra, hogy mennyi az 1 pengőn aluli fogyasztás összege. **Az alkalmazottak nem szólhatnak bele, hogy az üzlettulajdonos a kiszolgálási dijat milyen százalékban állapitsa meg.** A kiszolgálási dij csak a tényleg fizetett, befolyt fogyasztási összeg után szedhető, tehát az alkalmazottak a meg nem fizetett fogyasztás, valamint a kedvezményesen megállapitott árak különbözete után nem igényelhetnek kiszolgálási dijat. A kiszolgálási dijat a felszolgálók javára akkor s teljes egészében fel kell számitani, amikor a vendégeket az üzlettulajdonos az alkalmazottakkal együtt szolgálja fel. A számla (jegyzék, elismervény, nyugta) kiállitása az egy pengőt meg nem haladó fogyasztás esetében nem kötelezhető. Az alaprendelet kötelezi az érdekelt üzlettulajdonosokat, hogy a kiszolgálási dij mértékét a 3. §-ban megállapitott határok között határozzák meg és erről, valamint a borravaló kérésének ék minden erre utaló magatartásának tilos voltáról a vendégeket magyar, német, francia, angol és olasz nyelvü hirdetményben figyelmeztessék. A rendelet a hirdetmény terjedelmét nem állapitja meg, amiből az következtethető, hogy az bármilyen kicsi is lehet, ha megfelelően szembetünő és ennek folytán szolgálja azt a célt, amelyet a rendelet a hirdetmény elhelyezésével szolgálni kiván. A kiszolgálási dij cimén beszedett összeg teljes egészében a vendégek kszolgálásával foglalkozó alkalmazottakat illeti, a kávéházakban pl. ujságot, szállodákban a liftet, penziókban a szobalányi teendőket is végző konyhaleányokat a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottak közé kell számitani és a kiszolgálási dij cimén beszedett összegből részesiteni kell. Az üzlettulajdonos a kiszolgálási dijban nem részesedik akkor sem, ha a vendégeket az alkalmazottakkal együttesen szolgálja ki. Az olyan üzletekben, amelyekben az üzlettulajdonos tagjai is kiszolgálnak, a kiszolgáló családtagokat minthogy ők is alkalmazottaknak tekinthetők, a kiszolgálási dijban is részesiteni kell. Az alaprendelet 5. §-ának azt a rendelkezését, hogy a kiszolgálási dij cimén beszedett összegeket a szokásos bérfizetési napon kell az alkalmazottak között felosztani, ugy kell értelmezni, hogy az állandó alkalmazottakkal szemben ez a nap a gyakoratban kialakult bérfizetési nap, az egy-egy napra felfogadott alkalmazottakkal szemben pedig a szolgálat befejezésének az időpontja. Azt tehát hogy a vendég által teljesitett fizetés alkalmával esetről-esetre történjék az egy-egy vendég által fizetett kiszolgálási dij szétosztása, a rendelet nem teszi lehetővé. Az alaprendelet negyvanezen 5. §-a a kiszolgálási dij cimén beszedett összegnek megfelelő arányban való elosztását irja elő. Ezt ugy kell érteni, hogy az elosztási arány megállapitását a rendelet az üzlettulajdonosra bizza. Ebből következik, hogy házon kivüli rendelés esetén is az üzlettulajdonos állapitja meg, hogy a kiszolgálási dijat csak azok között az alkalmazottak között osztja-e szét, akik a házon kivüli munkát végezték, avagy ezt az összeget a kiszolgálási dij cimén befolyó egyéb összegekhez csatolja. A vasárnapi, ünneni és általában az alkalmi kisegitők részesedését a teljesitett szolgálat tartama alatt beszedett kiszolgálási dij alapján kell megállapitani.

Elsőfoku Közigazgatási Hatóság, mint elsőfoku iparhatóság.

KÖZGAZDASÁG

GABONAPIAC

Az árjegyzőbizottság megállapitása szerint a felsőtiszai és tiszai búza 5—10 fillérrel drágább, a többi változatlan. A zab 5, a tengeri 10—15 fillérrel drágább. 80 kg-os tiszaviděki búza 14.95—15.30, felsőtiszai 14.80—15.05.

Árpa 10.75—11.75, zab 14.25—14.55, tengeri, közraktár 12.05—12.35.

Búza tiszaviděki 80 kg-os felsőtiszai 2100 mm. 14.85, 350 m. 14.80, 750 mm. 14.90, 150 mm. 14.82 és fél, 900 mm. 14.90, tiszaviděki 300 mm. 14.90, rozs 150 mm. 12.25, tengeri 150 mm. 11.95 Csepel, 450 mm. 12.05 Csepel, 150 mm. 12.30, 150 mm 12.35 állomás, 600 mm. 12.25 közraktár, 300 mm. 12.30.

HATÁRIDŐÜZLET:

Júliusi tengeri 12.00, 12.22, zárlat 12.18—12.20, augusztusi tengeri 12.15, 12.31, zárlat 12.24—12.26, szeptemberi tengeri 12.20.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.00—17.30, 100 cseh korona 13.30—14.20, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.80—340.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00 100 lira 29.90—30.35 (Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével.) 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

KÖNYVESHAZ

ÉS MÉGIS ÉLÜNK...

Somogyvári Gyula új regényéről.

Somogyváry Gyula nehéz anyaghoz nyult ebben a regényben. Tizenöt-tizenhat esztendő távlatából históriai átköltést, kortörténeti és társadalmi képet adni, akár a művész eszközeivel is, a legnehezebb irói feladatok közé tartozik. Olyan eleven, olyan közeli, olyan égető, olyan fájdalmas még minden részlet. Ugy érzi magát az olvasó, hogy a nyugatmagyarországi felkelés eseményeinek nem csak szemlélője, vagy ismerője, hanem szenvedő és emlékező kortársa. Több is ennél: az olvasó szinte szereplőnek érzi magát.

Ez az állandó bűvölet, persze egyúttal legnagyobb vonzóereje is a könyvnek.

Ára fűzve 5 pengő, kötve 7 pengő.

A MONARCHIA FEKETE ANGYALA

(53)

A nagy hajtóvadászat

Megindult a nagy hajtóvadászat. — Mozgósitották az összes titkos rendőröket, spiclket, besugókat Pesten és Bécsben egyaránt. Hogy, hogy nem megtudták, hogy a Rückblich német röpirat, amit Londonban nyomtattak, Széchenyi István munkája... Ennél elragadóbb, erőteljesebb, bátrabb kritikát még nem irt senki az osztrák zsarnokság ostobaságai és veszedelmei ellen, mint az „örült" Széchenyi a döblingi elmegyógyintézetben.

Nyomozni kezdtek minden eddigi buzgalmat felülmúló erellyel, hogy miként irhatott ilyen zseniális röpiratot egy örült, hogyan került ki a kézirat Londonba, ki hozta a monarchiába és kik osztogatják a londoni könyvet. Kideritették, hogy igen sok magyar úr látogatja az elmegyógyintézetben Széchenyit s azt a hamis megállapitást tették, hogy Széchenyi összeesküvést szó, melyet a vele érintkező urak szerveznek Magyarországon. Ez a földalatti szervezkedés és a besugók szerint alááknázta már az ország minden városát, falujat.

Pesti besugók azt is jelentették, hogy Széchenyi Bélát, Széchenyi István legidősebb fiát akarják V. Béla néven magyar királlyá koronázni. Ezt az ostobaságot az osztrák kormány el is hitte.

Gyüjtötték az adatokat Bécsben és Pesten. Ebben a diestelen munkában orszlánrész illeti meg Pavlovicsot és Hermann Angélikát, akit Albrecht főherceg, Magyarország helytartója nem átallott levélben felkeresni, hogy megköszönje buzgó és sikeres munkáját.

Köztudomású, hogy Széchenyi kétségbe esett, amikor ugy látta, hogy Kossuth forradalomba viszi a nemzetet. Durva szavakkal, de a logika meglepően éles következtetéseivel is támadott Kossuthra, mert szerinte a forradalmat le fogják verni s Magyarországra végtelen szenvedés, pusztulás fog rátörni. A szabadságharc kitörésekor népszerűtlenebb, gyülöltebb ember nem is volt Széchenyinél, akit árulónak, az uralkodóház bérencének neveztek. Széchenyi idegeit megőrölte ez a kétségbeesés s mikor elméje elborulásakor a Dunába ugrott, a vérmes hazafiak azzal gunyolódtak, hogy ez is csak színészi fogás, mert könnyü Széchenyinek a Dunába ugrani, hiszen egyike a legjobb úszóknak, könnyen kiúszik hát utána.

Már-már ugy látszott, hogy elméje elborult. Bevitték a Bécs melletti döblingi elmegyógyintézetbe, ahol tizenkét teljes esztendőn át szenvedett. Grünwald Béla, a nagy magyar publicista, de orvostanárok is jóval Széchenyi halála után megállapitották, hogy ő már kezdettől egész életén mérgező súlyos idegbajban szenvedett, melyet gondosan titkolt mindenki előtt".

Ez azonban tévedés. Széchenyi ingerlékeny és érzékeny ember volt, de sohasem volt őrült, csak az események feletti kétségbeesés zavarta meg rövid időre lelki egyensulyát. Nem volt és nem is lehetett őrült, az, aki megteremtette a dunahajózást, akinek agitációja nyomán indult meg Magyarországon a hitelélet, a jó közlekedés, a nemzetközi kereskedelem, aki megszervezte a magyar társadalmat, aki lóversenyt, malmokat teremtett és akinek a Lánchid köszönhető, amely megtörte a nemesek adómentességét.

(Folytatjuk.)

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvi ágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

On is vegyen
Trópus öltönyt P 29-ért, Homespon öltönyt P 25.50-ért nagyon szép színekben Weisz Sándor férfiruha-áruházában, Csapó u. 10. 4109

Épület- és díszmű
bádogos munkák, fürdőkádak kedvező fizetési feltételek mellett Fülöp Miklós bádogosmesternél, Piac u. 83. Tel.: 29-17. 760

Levelezés

Töltsön
egy kellemes estét a »Bagolyvár« vendéglő gyönyörü kertjében. Hid ucca 14. Gázgyárral szemben. Asztalrendelés: Telefon 19—31. 1010

Cséplési szén,
a legjobb minőség, saját bányánkból a legolcsóbb árban kicsinyben és nagyban Gabányi cégnél beszerezhető. Csapó u. 28. Telefon: 24-49. 1825

Szines sarku
Hajszálvékony
Harisnya
ujdonságok
megerkeztek
HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1

Tüzifát
főzésre, nyari tüzelésre, — 100 kg.-ot már házhoz szállitva legolcsóbban ajánl a »Margit« tüzifa és szénkereskedelmi vállalat, Margit-fürdő mellett. Ugyanott tiszta agyagmentes **homok** építkezésre, vagy más célra házhoz szállitva is megrendelhető. Telefon: 10—24. 3346

Betöltendő állás

Fűszeressegéd
felvételtik. Szepességi 29. szám. 1821

Portásfiú
felvételtik a Frohnerban. Olyan jelentkezzen, ki már volt szállodában 1828

Kifutógyereket
fölveszek. Fűszerüzlet. — Szent Anna 36. 1836

Üzletvezetőt
épitőipari képzettséggel keresek. Zálogház, Hunyadi u. 14. 1834

Hölgyfodrászkisasszonyt
felveszek állandó munkára. Bella Ferenc, Széchenyi u. 52.

Állást keresők

16 éves
erős, jómegjelenésü fiú mészáros-, hentesüzletbe tanulónak ajánlkozik. Cim Pépey Pál, Karcag, Sugár út 1931. 1831

Kiadó lakás

Szép
száraz pincelakás takarításért kiadó. Apaffy ucca 20. 4917

Szép
uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fás udvarban julius 1-re kiadó. — Apaffy ucca 20. 5185

Egyszobás,
konyhás, előszobás udvari lakás azonnalra kiadó. — Apaffy ucca 32. sz. Villamos megállónál. 1776

Kettőszobás,
előszoba, konyhás, speizos uccai lakás kiadó azonnalra. Apaffy ucca 32. szám. Villamos megállónál. 1777

Háromszobás
I. emeleti fürdőszobás lakás Széchenyi u. 34. alatt aug. 1-re kiadó. Érdeklődni Ferenc József út 45/47. 1808

Többrendbeli
1 szoba, konyhás lakás, vízvezetékkel, sertés és baromfitartással azonnalra is kiadó. Lónyai u. 31.33. Érdeklodni Hid u. 4. Patkógyár. 1822

Magános
nőnek szépen bútorozott szoba csendes udvarban kiadó. Cim a kiadóban 5440

Bútorozott
szoba konyha használattal kiadó izraelitának. — Hatvan u. 59., keresztépület 5. 1835

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba egy-két személynek kiadó. — Simonffy ucca 32. 1833

Elegánsan
berendezett szoba, ugyanott kisebb szoba kiadó. — Piac u. 58., I. emelet 16. 1837

Magasföldszintes
4 szobás összkomfortos uccai lakás augusztus 1-re kiadó. Simonffy ucca 32. 1304

Olcsóbb
kétszobás, konyhás, kamarás lakás kiadó. Nap ucca 10. 5434

Világos
tiszta 3 szoba, fürdőszobás lakás kiadó — augusztus 1-re. Török Bálint 20. Értekezés Miklós 51. 5142

Ujdonságok
kézimunka
szaküzletben
Miklós u. 50
Saját tervezési művészies munkák viszonteladóknak is.

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. — Miklós u. 4., I. em. 1816

Csinosan
bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Nap ucca 10. 5434

Fajgalambok
túlszaporodás és helyszüke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Lakást keresők

Kiadó
bútorozott szobáját jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József út 28. Gambrinus átjáró. 715

Üzletek

Egy
szép nagy üzlethelyiség azonnalra is kiadó. Hatvan u. 29. 1829

Hentes-,
mészárosüzlet forgalmas helyen szép berendezéssel átadó, esetleg berendezéssel kiadó. Cim a kiadóban. 5443

Ingatlan

Nagyforgalmú
füszerüzlettel együtt eladó ház, kedvező feltételekkel. Hadházi ucca 17. 1832

Eladó
egy összkomfortos, központi fütéses, modern úriház 335 négyszögöl parkirozott kerttel. Ugyanott háló, ebédlő, nappali, bútor, jégszekrény, függönyök, szőnyeg, csillárok, könyvek, villamos izzasztó fürdő, stb. Értekezni: naponként délelőtt és délután 4—7-ig. Rákóczi ucca 30. sz. 5436

Eladó házhelyek
Nádor u. 12—14, Pandur u. 29. Értekezni dr. Szilágyi, Deák Ferenc u. 13.

Eladás

A legolcsóbb
árban vásárolhat férfiruhát, börberi felöltőt, tavaszi kabátot Gerő ruházban, Piac u. 59. 664

Chevrolet-autó
használt, de üzemképes, eladó Csapó ucca 10. 5114

Jégszekrények,
hálószobák, ebédlők, amerikai íróasztal, Wertheim-szekrények, íróasztalok, — szezlonok, félhálók, stb. olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1227

16-os
belga vadászfegyver eladó tanulólány felvételtik. — Nyugat 48. 5439

Rádió

Figyelem!
1936-os típusú rádiókat, valamint használt készülékeket a legolcsóbban vásárolhat: Miklós ucca 2. 1030

Vétel

Veszek
mindenféle bútorokat, kerékpárokat, varrógépeket, zálogjegyeket. — Hívásra házhoz megyek. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1227

Használt
tankönyveket, iskolai kottákat a legmagasabb áron veszi: Aczél antikvárium, Széchenyi ucca 2. 1812

Megvételre
keresek búzaaljat, kölesalját és fűmagot, nagy és kismennyiségben. Apaffy u. 20. 867

Ajánlat

Uj ceg!
Cserépkályhák átrakását, isztitását legolcsóbban vállalom. Uj kályhák olcsón kaphatók. Mese, cserépkályhás, Rákóczi ucca 1. 1553

Friss
körözött 10 dkg. 39 fillér, sajt, vaj legolcsóbban Piac 67. Frohner-ház 1496

Ferencsics
szabóságát junius 1-től Mikó helyiségébe, Simonffy ucca 2-c. helyezte át. 1586

Építtetők
figyelmébe! Mielőtt épit, kérjen ajánlatot Rosenfeldtől, Salétrom ucca 12 Telefon: 26—74. 1565

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Csala, Rákóczi u. 9. szám. 1324

Magyaros
blousok, ágynemű, függöny készitésekben, kézimunka kellékekben legszebbet legolcsóbban: »Favorite«, Csapó 18. 1746

KERITÉS
NEUBAUER

Sodrony- és diszkeritést
recamier s ágysodronyt a legjutányosabb áron. Díjmentes költségvetés. — **Neubauer J. sodronygyár** utóda, Pavai Vajna Gabor gépészmérnök, Debreecen, Kétmalom ucca 4. szám Telefon: 15—62. 1

Ujlétai
sajáttermésü édeskés rizling, nemeskadar, zöldszilváni fajboraimat 44 fillértől mérem. Barna 10. 1645

Halmos,
kárpitos, »Burgundia 12. mindenféle munkákat olcsón vállal, használ is. 1824

Figyelem!
Cipőt, retikült, bőrkabátot villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. 1226

Kárpitos
munkákat olcsón, jól Gancz készit. Kész benceserek raktáron. Hatvan u. 21. 1579

Pénz

Kölcsönöket
folyósitunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanszirozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Ellátás

AKAR
jó házikosztot és kellemes lakást? Jöjjön a Hungária pensioba lakni. Szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59.

Különféle

Cséplést
vállalok garnitúra cséplőgéppel. Arany János ucca 37. Ehrenreich. 1895

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **TIBURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomatott: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József herceg ucca 1.**